امریکا د ولسمشریزو ټاکنو لپاره ۲۹ میلیونه ډالر مرسته کوي

په کابل کې د امریکا سفیر جان بس اعلام کړې چې هیواد یې له افغانستان سره د ټاکنو د مصلباتي چارو د پرمخ بیولو لپاره ۲۹ میلیونه ډالر مرسته وکړي. جان بس پرون چهار شنبه ویسلو له په استولي اعلامیه کې د ټاکنو د بودیجې د تهایي کیدو هرکلی کړی او زیاته کړې یې، چې امریکا هم د ټاکنو د پریبا لپاره له افغانستان سره ۲۹ میلیونه ډالر مرسته کوي. جان بس وایي، هیواد یې په افغانستان کې د کورنیو څارونکو مصارف هم ورکوي، چې خلک د ټاکنو د اعتبار او روڼتیا په تړاو ډاډمن شي. جان بس دغه راز ټینګار کړی چې د خلکو له تمې سره سم باید ټول ولسمشري کاندیدان په هیڅ ډول له دولتي سرچینو په کمپاینونو کې استفاده ونه کړي. ټاکل شوې چې د ولسمشرۍ ټاکنې د راتلونکې میزان میاشتې په شپږمه وشي. دا وار ولسمشرۍ ته ۱۸ کاندیدان دریدلي چې د ټاکنو لپاره تر اوسه حکومت کمېسیون ته شپږ اعشاریه ۹ میلیارده افغانۍ ورکړې او ۲ اعشاریه ۲ میلیارده افغانۍ یې لا نړیوالې ټولنې ورکړې دي.

Ketabton.com

...الي هوکړه، پر ولسمشریزو ټاکنو اغېز نه لري))

... د اساسي قانون له مخې یو ضروري پروسه ده او د افغانستان راتلونکي ولسمشر هغه که زه وم ... ولري، خلک سوله سختې پرېکړې، سختې چاپې وهل غواړي او باید وکولی شي چې بېرته یې د افغانستان پر خلکو ومني.»

امریکا او طالبانو ترمنځ لومړوې د سې شنې په ورځ په کابل کې د ترکیې د «تي ار ټي» له نړیوالې شبکې سره په مرکه کې وویل، د امریکا او نورو مذاکره کوونکو سره یې پهدې توافق کړی چې له طالبانو سره له انتخاباتو مخکې پر ابتدایي سوله یا د سولې پر یو کاري چوکاټ توافق وکړي. پهدې مرکه کې

۸ مخ

د موقت حکومت غوښتنه د افغانانو د تباهۍ ((طرحه!)) ده

سرمقاله

له ډېره پخه مرحله: چې د ولس د ارادې، غوښتنو او ملي ګټو پر خلاف یو شمېر کړۍ لا هم په افغانستان کې د ولسي نظام پر ځای د ((موقت حکومت)) د راوستلو هڅې کوي، هغه ((موقت حکومت)) چې د افغانستان د تاریخي او قسم خوړلو دښمنانو له خوا د افغانانو د بربادۍ او د هېواد د له منځه وړلو طرحه ده، دا طرحه لومړی د پاکستان لومړي وزیر عمران خان په خوله بیان شوه، بیا یې په کابل کې تر پورته شو او دا دی د ولس له مخالفت سره سره بیا هم د هغو کړیو له خوا زمزمه کېږي، چې د ملت اراده او ملي ګټې ورته د لوټ د بیانې شومره ارزښت هم نه لري، خو د ((موقت حکومت)) د دې تیاورۍ او پلیتې طرحې پرضد د ولس او حکومت دریځ معلوم دی او هغه دا چې دا طرحه یوازې طرحه ده، دا طرحه د افغانانو د بربادۍ او د هېواد د ورانولو او تجزیې طرحه ده، افغان ولسمشر محمد اشرف غني یو ځل بیا له ترکيې تلویزیون سره په مرکه کې د ((موقت حکومت)) طرحه غندلې او په دې اړه یې د حکومت او ولس کلک دریځ یو ځل بیا روښانه کړی دی. د ولس دریځ د لویې اوولسي جرګې پرمهال ښکاره شو چې په ۱۲ مه د سولې لپاره په ملي مشورتي لویه جرګه کې معلوم شو او د دې جرګې د ملي ریښتینو استازو په پرېکړه لیک کې د ((موقت حکومت)) پرضد ملي غبرګون پورته شو او غوښتنلیک یې په سختو ټکو وغندل شول، خو دې جرګې د اوسني حکومت ننګه او ملاتړ بیان کړ. دا هغه لویه جرګه وه، چې څه ناڅه دری زره استازي یې د لومړي ځل لپاره د ولس په اراده او د انتخاباتو له لارې غوره شوي وو. په پایله یې هم وکړه او د نورو فرمایشي جرګو پر ځای یې د ملت اساسي غوښتنې مطرح کړې، نو دلته که هر څوک بیا هم هڅه کوي، چې د ((موقت حکومت)) د راوستلو او د ولسي نظام د پرځولو لپاره کار وکړي، هغوی په ملت کې د لا نورو کړکېچ ورکولو او خپل ځان په خپله سپکوي. دا ولې یوه پلمه بېولاله هم ګمروي، کله چې د ((موقت حکومت)) د غندلو هم پورته شي، نو بیا په پله پلمه د ولسمشریزو ټاکنو د ځنډولو او د افغانستان د نظام پرضد د نورو مخالفتونو د راولارولو لپاره هم پورته کوي، هغوی وایي، چې کله ولسمشریزې ټاکنې دې له طالبانو سره تر سولې وځنډول شي! خو سوله د افغان ولس ملي غوښتنه او ستره اسلامي فرموده ده، چې افغان ملت تر بل هر څه ورته ډېره اړتیا لري، خو کومه چې سوله لا سوله تر اوسه په هیڅ ټوګه پلي شوې نه ده، دوه ځله ولسمشریزې ټاکنې د همدې سولې لپاره وځنډول شوې، اوس هم تر ټاکنې یا میزان میاشتې پورې ډېره موده ده، چې د سولې لپاره بسنه کوي، دا کبر او دا میدان، څوک سوله راولي او له چا سره سوله کوي؟ افغان ولس له همغو څو مسول ورکوونکو پوښتي، چې د ولسمشریزو ټاکنو به دوه ځله په ځنډولو سره، چا سوله را وسته او یا یې سوله ممکنه کړه؟ له اوسني طالب سره خو سوله کېدای نه شي، ځکه دا طالب په افغانستان کې د پاکستان، ایران، روسیې او د پردي تر شا د انګرېزانو د ناورو کو د دوام لپاره د جګړې ټوکي دي، چې هیڅ د سولې لپاره تصمیم نه شي نیولی، خو افغان حکومت د سولې راوستل ستر لومړیتوب ټاکلی او که بیا هم طالب وله ځان خپلواک شي، نو نوی دې تر ولسمشریزو ټاکنو وراندې سوله وکړي، خو د ناشولي سولې په پلمه د ولسمشریزو ټاکنو ځنډول، په اصل کې افغانستان د بحران او بلې جګړې او ته ور ټېل وهل دي، افغان ولس او په ټېره بیا افغان حکومت د داسې ناورو پلانونو مخنیوی په ټول زور او قوت سره کوي او ولسمشریزې ټاکنې یا د ولسي حکومت د دوام اړتیا وښي، چې د ملت خیر په کې دي که له ټاکنو وړاندې سوله ونه شي، نو ښوره ده، چې د سولې لپاره نوی ټاکل شوی ولسمشر د سولې هڅو ته دوام ورکړي، د سولې لپاره تصمیم ونیسي او باید د سولې مهم او حیاتي ترون لاسلیک کړي.

د ترکیې له ((TRT)) راډیو ټلویزیون سره د جمهوررییس غني مرکه

د ۱۳۹۸ د چنګاښ ۲۴ / ۲۰۱۹ د جولای ۱۵ مه

خبریاله منه چې تن مو د ترکیې دولتي راډیو ټلویزیون شبکې ((TRT)) ته وخت ورکړ.

جمهوررییس غني خوښ یم چې ستاسو هر کلی کوم همدارنګه د ترکیې خلکو او حکومت ته مې نېکې هیلې ورسوئ.

خبریاله له یوه لوري طالبانو د (اسلامي) امارت د بیا راژوندي کولو لپاره خپل پروګرام پټ نه کړ او له بل لوري امریکایان هم (له افغانستان) ځخه د خپلو ځواکونو د ایستلو غوښتونکي دي په دوحه کې د غونډې په ترسره کېدو سره، داسې ښکاري طالبان لوړ موقف خپل کړي او امریکایانو هم امتیازات ورته په پام کې نیولي دي ستاسو په نظر، د دوحې غونډه به په افغانستان کې د سولې د ټینګښت لامل شي؟

جمهوررییس غني زما په نظر، دا ټول د فرضیاتو په کچه کې دي اساسي موضوع دا ده چې په افغانستان کې ثبات یوازې د یوه ډیموکراتیک بهیر له لارې امکان لري

لومړی، که چېرې موږ داسې سیستم ته لاسرسی ونه لرو، چې خلکو ته د خپل هېواد د رهبر د انتخابېدو زمینه برابره کړي، نو د ثبات ټینګښت امکان نه لري د افغانستان خلکو هېڅکله هم امارت نه دی منلی، بلکې په تصنعي ډول پر دوی تحمیل شوی و د سولې مشورتي لویه جرګه چې د غویي میاشتې له ۹ تر ۱۲ مې جوړه شوې وه، په ((جمهوري نظام)) ټینګار وکړ سوله باید په جمهوري نظام کې راشي، نه په اسلامي امارت کې

دویم، یوې هوکړې ته د لاسرسي لپاره تیاری، د هوکړې نتیجه ګیري او د هوکړه لیک تائید د سولې د هر بهیر مراحل ګڼل کېږي یوازې خلک کولای شي د پارلمان، لویې جرګې یا ټولپوښتنې له لارې د سولې هوکړه لیک تائید کړي په همدې اساس، باید یوه شو چې دا بهیر بېلابېلې مرحلې لري.

د امریکا او طالبانو ترمنځ بحثونه پر خلورو اصلي برخو متمرکز دي چې په ټولو موضوعاتو هوکړه ونشي، په هیڅ یوې موضوع به هوکړه نه کېږي له کوم وخته چې د افغانستان حکومت د روان کال په جنوري میاشت کې، په افغانستان کې د امریکایي ځواکونو د حضور کچې د ارزونې وړاندیز مطرح کړ، پر دې موضوع د نظر هیڅ ډول اختلاف نشته یقیناً تاسو به په دې اړه نورې پوښتنې هم لرئ.

له تروریستي شبکو سره د اړیکو قطع کولوا په اړه د طالبانو د ژمنتیا موضوع یوازې په امریکایانو پورې نه مربوط کېږي، بلکې دا په ټیواله، سیمه‌یزه او په ځانګړې ډول په ملي کچه یوه موضوع ده په همدې اساس، دا ساده موضوع نه ده، چې کوم تضمین یا د تائید او ارزونې سیستم ته له لاسرسي پرته په راحتۍ اطالبانوا ته امتیاز ورکړل شي.

دریمه موضوع، اوربند دی او موږ په بریالي ډول دا کار کړی باید ووېل شي چې د سولې راوستو لپاره د اوربند نوښت د افغانستان د حکومت له لوري مطرح شو، ځکه چې د پخوانۍ جمهوررییس په وخت کې اوربند تشوېق و، خو موږ هغه عمومي کړ.

څلورم، د افغانستان د حکومت او طالبانو ترمنځ خبرې دي؛ چې باید مذاکره وکړو.

دوه نور اساسي موضوعات؛ لومړی د نشه یي توکو او له جرمي اقتصاد سره د طالبانو اړیکه ده، چې دا یوه لړۍ اله او سیمه پېرده موضوع نه ده د موضوع د هیرولینو د تولید له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت آمفتامین او شیشې د روږدي کوونکو موادو تولید دی، چې په

لړیواله کچه ورته پاملرنه لازمي ده.

او بله موضوع د پاکستان او له طالبانو سره د دغه هېواد اړیکې دي په همدې اساس، زما په نظر په دې اړه قضاوت چې اطالبانوا ته امتیاز ورکړل شوی دی، تر وخت وړاندې دی هم افغانستان او هم امریکا په دې اړه جدي هڅې پیل کړې او په دې برخه کې د دواړو هېوادونو سیاسي اراده شته ده اوس توپ د طالبانو په میدان کې دی، چې مشخصه شي هغوی له دوامدار سیاسي بهیر سره یو ځای کېدو ته ژمنتیا لري او که

خبریاله تاسو په خلونو د طالبانو د حملو لپاره هغوی ته وړاندیزونه کړي، خو طالبانو بیا هر ځل له افغان حکومت سره له خبرو ډډه کړې دلیل یې څه دی؟

جمهوررییس غني دلیل یې ایډیولوژیک موضوعات، له امارت سره د هغوی ټولیز فکر او اله نورو سرها د طالبانو اړیکې دي باید ووېل چې موږ بریالیتوبونه هم لرو په ۲۰۱۸ م کال کې، موږ په ۲۰ کلونو کې په لومړي ځل ونوانېدو اوربند عملي کړو او هغه اوربند یوه ازموینه وه، چې په بشپړ ډول زموږ په کنټرول کې وه د طالبانو لس زره کسان د هېواد له نورو خلکو سره یو ځای شول او تر اوربند وروسته هغوی په هیڅ صورت د جګړې بیا پیلېدو ته لېوالتیا نه لرله له همدې امله باید د طالب جنګیالیو او رهبرانو ترمنځ یې توپیر وکړو، هغه موضوع چې د اوربند پر مهال په بشپړ ډول روښانه شوه باید له دې هم انکار ونه کړو، چې د سولې ټول بهیرونه له ځنډونو خالي نه وي او اطاوستا او نه منل د سولې په بهیر کې نوې موضوع نه ده باید ووایم، د سولې هدف چې موږ یې هڅه کوو، هماغې چې مشورتي لویې جرګې مسوده واک راکړی، هغه هدف دی چې ځان مو ورته وقف کړی دی.

خبریاله داسې ښکاري چې په دې اړه د نظر اختلاف شته، چې څوک د هېواد په ډېرو سیمو کنټرول لري آیا دا موضوع اهمیت لري ستاسو په باور، آیا ((د ډېرو سیمو او ساحو کنټرول)) کولای شي د امتیاز اخیستو اساس وبلل شي؟

جمهوررییس غني دا موضوع له دوو راویو تشریح کولای شو

لومړی، که چېرې رسمي شمېره ته وګورو، طالبان د هېواد د ټولو ۴۰۰ ولسوالیو څخه یوازې په ۲۹ ولسوالیو کنټرول لري دا وضاحت د سلنې د ترلاسه کولو لپاره تاسو سره ډېره مرسته کوي.

دویم، هلته عیني واقعیتونه په پام کې ونیسو د هېواد ډېر نفوس په ښارونو کې ژوند کوي حد اقل د هېواد پنځه میلیونه کسان، چې د هېواد د ټول

وي باید ووایم چې آن د هېواد یو ښار هم د طالبانو په کنټرول کې نه دی

فریډم، د هېواد څو خاوند او غربي سیمې دي کله چې ((د تنګ رالنګ د آزادۍ)) په اړه خبرې کوو، هغوی اطالبانا د خپلو شبکو په مرسته د تنګ رالنګ آزادي لري، خو د سیمو د کنټرول مسله په منفي ډول تعریفوي هر طالب پاسپورټ، تذکرې او رونتیایي خدمتونو ته د لاسرسي غوښتونکی دی، چې دا کار په حکومت پورې اړه لري هغوی له ښاریانو او ښتایانو سره یو څه شباهت لري چې د لاسرسي او د خدمتونو د وړاندې کولو لپاره یې یو سیستم جوړ کړی دی.

اصلي موضوع، د طالبانو ((منفي قدرت)) دی، چې مشورتي لویې جرګې هغه د هېواد د ویجاړولو لپاره یو مخرب قدرت، په رونقونو ترید، په ښوونځیو ترید او په کاروانونو د ترید په توګه تائید کړ په همدې اساس، دغه ډول قدرت یو مثبت لیدلوری نه، بلکې د جګړې یو تحریکوونکی عامل ګڼل کېږي او تر ټوله هم هغه تائیدوي په همدې اساس، دا خبره یوې حلالرۍ ته اړتیا لري او موږ ځان مسوول بولو چې یوه حلالره ورته ولیوو دا موضوع زموږ د اجنډا په لومړیتوبونو کې ځای لري، په همدې دلیل، هر ډول انګېزه یا انډېښنه یوې حلالرۍ ته د رسېدو په موخه د شرایطو د تغییر لپاره ده.

خبریاله ښاغلی جمهوررییس، ښکاري ډېر افغان سیاسي اپوزیسیونونه لاس په کار شوي وي او له د امریکا متحده ایالتونه او طالبان غونډې جوړوي، خو احتمالاً وکولی شي خپل سیاسي راتلونکی تضمین کړي یا هم اړ شوي له دې کار ځخه پرته بل بدیل نه لري کولی شي خپل د سولې پلان توضیح کړئ؟

جمهوررییس غني په پیل کې د سولې هغه پلان چې زه یې لرم، ټولشموله دی په دوحه کې د خبرو په وروستي دور کې چې مدني ټولنې، ښځو، ځوانانو او د ټولنې بېلابېلو اقشارو په کې ګډون کړی و، په خودجوشه، خو په ځرګند ډول له ((جمهوري نظام)) ځخه دفاع وشوه کله چې د سیاسیونو په اړه خبرې کوو، هغه سیاسي ګوندونه مې هدف نه دي، چې ځانګړي ټاکنیزې حوزې لري

آیا هغوی پخپله دې کار ته خاوندنه انتخاب کړي؟ اساسي موضوع دا ده، چې د افغانستان حکومت، د افغانستان د خلکو منتخب استازی دی د افغانستان د حکومت له هوکړې پرته هیڅ ډول حرکت نشي ترسره کېدای آیا د سیاسیونو یوه ډله کولای شي اد خبرو د لورېږوا سیاسي بندیان آزاد کړي ؟ یقیناً چې هغه صلاحیت یوازې له حکومت سره دی

زموږ د سولې پلان لاندې برخې لري

لومړی، د سولې د ائتلاف جوړېدل، چې

د مهم والي یو حس ورکوي. دا کار لښکې د سولې ملموس والقیتونه او د اړیوالو لوبغاړو منځمهالي او اوږدمهالي ګټې منعکسې کړي

دویم، د خبرو او مذاکرې ترمنځ باید توپیر وشي هغه څه چې په دوحه کې په وروستي دور کې وشول، خبرې دي له مذاکره دغه لازمه بولم چې له مرجعی او د پاکستان یا اعتباره مؤسسې منه وکړم چې د دغو خبرو اسانتیاوې یې برابرې کړې خبرې مونږ له دې امکان برابروي چې یو بل وپېژنو. باید ووایم چې د دغو خبرو ورستي غونډې ته کابولواو سره مې دوه ساعته لیدنه لرله دې غونډې ګډونوالو له هم موارد روښانه کړل او د دې لامل شول، چې د هغه لیدلوری ترمنځ تفاوت روښانه کړي چې دغو ګډونوالو وړاندې له طالبانو دغه [illegible] او لوس یې لري، باید دا ده چې د سختو او له ځنجالونو ډکو څېړنو وهلو له پاره تیاری ونیسو.

فریډم، مذاکره خبرې ټولشموله موضوع ده، خو مذاکره د دوو اصلي ځواکونو ترمنځ متمرکز بهیر دی. موږ په دوو مرحلو کې د یوې هوکړې په لټه کې یوو په لومړۍ مرحله کې یوې ابتدایي هوکړې ته یوه چوکاټ ته لاسرسي شاملیږي چې دوه لوري پرې هوکړه وکړي او هغه کېدای شي سیمه‌یز وړاندې ورته وړاندیز او وسیږو په دویمه مرحله کې، یوې هر اړخیزې هوکړې ته رسېدل دي. په پای کې، د هوکړه لیک د تطبیق موضوع ده. ما د سولې له سلو زیاتو هوکړو لوستلي دي، هغه یې دي مسالې مې یو عمر کار کړی دی، په همدې دلیل باید بیا یو او حساب شوی عمل وکړو دوامداره سوله د ډېرو لپاره اړتیا ده، ځو ګټو مسایلو ته پام وشي په همدې دلیل د سولې بهیر هره برخه مختلف شریکان، مختلف ضوابط او مختلف الکالوله لري په دې برخه کې اصلي موضوع د ښاروند محور اسولي هوکړه او لیکدا تائیدي میکانیزم دی.

خبریاله له هغه ځایه چې د سولې او جګړې په اړه د سیمې د دولتونو پالیسي خپلې دي، آیا هغوی د سیمې پېر اتصال لپاره ستاسو د وړاندیز ملاتړ کوي؟

جمهوررییس غني یقیناً د سیمه پېر اتصال لپاره موږ واقعاً عمل په مرحله کې یوو خلورلیم، کاله وړاندې افغانستان په وچه کې یوه اېسار هېواد په توګه منزوي ګڼل کېده، په داسې حال کې چې اوس د اسیا پر خلوړ لارې له بدلېدو په حال کې دی. هغه څه چې موږ د منځنۍ اسیا هېوادونو او له هغه ځایه هغاخوا د قفقاز حوزې له هېوادونو سره کړي، حیرانوونکي دي وایي شو چې ښاور ور فضا رانښته شوي ده

د ۲۰۰ کلونو لپاره زموږ جغرافیایي

[illegible]

دې، افغانستان روان دی، خو اغښې څېرې د تحقق لپاره لا ډېر زیات کار پاتې دی.

خبریاله تاسې څو ځلې د پاکستان لومړۍ وکړه تاسې په دې ډوډنه کې په پاکستان کې ژبې او فکر کوم اړه دغه هېواد ته چارواکو اسره مو څو ګډونې هم وکړې سیاسي په ځای پاکستان د دې بهیر اخیستوا په کوم ځای کې واقع دی او اوسمهال په دې مذاکراتو کې څه رول لري؟

جمهوررییس غني لومړی، له لومړي وزیر عمران خان سره مې خبرې رښتونکې وې، په ځانګړي ډول کله چې هغه لوی درستیز، د استخباراتي اداري (ISI) ریس، د سوداګرو ټولنه او د کابینې څو تنه غړي په بحث کې شامل کړل ما له هغوی ځخه په مستقیم ډول سولې پوښتنې وکړې او هغه ځوابونه چې ما غوښتل ارائه مې کړل.

لومړی، آیا په افغانستان کې د طالبانو په رهبرۍ د یوه حکومت موجودیت د پاکستان په ګټه دی؟ د دې پوښتنې ځواب منفي دی.

دویم، آیا په کابل کې په لاسپوڅي حکومت د پاکستان ملي ګټې تأمین کړي؟ د هغوی ووېل، امکان نه لري او داسې به نه وي.

دریم، آیا اتصال او دغه راز په افغانستان کې ثبات د دوی اپاکستان) په ګټه دی؟ ځواب مثبت دی.

فکر کوم هغو مناصبو ته په پام چې لرو یې، د دواړو هېوادونو ترمنځ د لیدلوري تغییر رامنځته شوی، چې په دې برخه کې له لومړي وزیر عمران خان، جنرال باجوه او همکارانو یې مننه کوم اوس مو خپله پاملرنه پر جزیاتو متمرکزه کړې، چې باید په سم ډول درک شي، خو په عین حال کې باید پر دې پوه شو چې په لویه کچه د لیدلوري تغییر به په منځني کچه کې د سخت تغییر په معنی نه وي په پاکستان کې چې

۷ مخ

خیبرپښتونخوا له مرکزي حکومته د خپلې برېښنا پور غواړي

د خیبرپښتونخوا حکومت د اسلام آباد له مرکزي حکومته د برېښنا یا بجلۍ په بدل کې ۱۲۸ میلیارده روپۍ غوښتې چې ژر تر ژره یې دې ورکړي. د توانایي د سوبایي حکومت سلاکار حمایت الله په دې اړه ویلي، دا ۱۲۸ میلیارده روپۍ

کالو راهیسې برې پاتې دي او دوی ګټې چې په اسلام اباد کې د دې مسلې د هوارولو لپاره نوري انتظامي شخړې جوړول کېږي هغه ویلي دا د ۳۲ کالو مسله ده او دوی مرکزي حکومت نه ویلي چې دا مسله دې نوره هواره کړي

دي او دا تر بېلې او نورو بجلۍ پیدا کوونکو پروژو پیسې دي. هغه ووېل د ۲۰۱۸ کال د اپریل په میاشت کې یوه کمېټه جوړه شوې نه د دې لپاره او اوس خبره اخري شوې او دوی تري هم نه په شا کېږي. د خیبرپښتونخوا د خزانې وزیر تیمور سلیم جګړا په وروستیو کې ویلي مرکزي حکومت دې د جوړې کړای شوي فارمولې له مخې د برېښنا یا بجلۍ دګټې د خالص رقم صوبې ته د ورکولو او د لوظنامې له عملي کولو . ته ډېروي هغه ویلي دا روپۍ له تېرو ۳۰

هغه زیاته کړې له ۳۰ کالو یخوانۍ زمانې یوه روپۍ اوس هم په یوه روپۍ میلاوېږي او په دې کې دېر تکوان دی روان کال هم د برېښنا یا بجلۍ دګټې لپاره مرکزي حکومت له دغې صوبې ۳۲ اعشاریه اووه میلیارده روپۍ اېسارې کړې دي او د خزانې وزیر ویلي له دې امله د صوبې په پرمختیایي چارو کې کمی راغلی صوبایي حکومت له مرکزي حکومته دا هم غوښتي چې د برېښنا د انتظامي مرکزي دفتر یا واپډا هاوس دې د لاهور په ځای اسلام اباد ته منتقل کړل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتیا او ژوند

د تندي او مخ ګونځې مو د ټول عمر لپاره لرې کړئ

د تندي او مخ ګونځې معمولاً په زیښت کې پیدا کېږي خو ځینې وختونه کېدای شي دا ګونځې تر زیښت مخکې هم پیدا شي. ۹۰ ورځې ژوند کې سټرېس او ذهني فشار سټرې د دغو ګونځو په راختیا ور کوي. په اوس وخت کې دا ستونزه تر ډېره حده شوې، خو مو څکه ګنو او ته یقین چې په اردې ډېر اهمیت شي. د لته یې پر ځینو لاملونو او د حل پر لارو رڼا اچول یو لاملونه.

۱ - د لمر وړانګې: د لمر وړانګې نه یوازې ستاسو د مخ یا تندي په ګونځو کې مهم رول لري، بلکې کېدای شي ستاسو د

سګرټو څکول دي. څکه په سګرټو کې موجود نیکوټین د ناظري زیانونو اصلي عامل ګڼل کېږي. نو اړینه ده چې دغه ناوړه عادت ژر تر ژره پرېښودل شي.

۳ - د خوب نشتوالی: که چېرې تاسو په کافي اندازه خوب ونه کړئ، نو ستاسو بدن نشي کولای چې ستاسو د بدن حجرې را ژوندۍ کړي. نو څکه تاسو باید د شپې څخه تر له ۸-۷ ساعتو پورې په شپه او ورځ کې خوب وکړئ نو پښتې ټول سره به د ګونځو د پراختیا مخنیوی وکړي.

۴ - د تلونو په اوبو زیات مخ پرېمنځل: د هغه تلونو د اوبو څخه باید په زیاته اندازه د

ګونځې، خله پرېږي، نازه اوبو نه لاسرسی ولرو نو د مخ پرېمنځلو لپاره باید له ډېر اوبو څخه ګټه واخلو او همدارنګه د ټول ټول صابونونو استعمال هم ستاسو د مخ ځینې ډېر له منځه وړي نو باید په مخ پرېمنځلو کې مو له ډېر احتیاط څخه کار واخلئ او په ډېره لږ اندازې خاصیت لرونکو صابونونو مخ ونه مینځئ او تر مینځلو وروسته باید پاک دستمال څخه پاکه باندې خپل مخ وچ کړئ.

حل لارې

۱ - د سټاغي طرز مو سم کړئ: کتاب ډېر له نږدې مه لولئ که چېرې په لیدلو

راختیا مخنیوی کوي.

۳ - منظم تمرین وکړئ: ۱۹، ۲ ورځ کې ۲ دقیقې قدم ووهئ او [illegible] سره په اوونۍ کې دوه ورځې سخت تمرین وکړئ که څوک [illegible] ډېر سر دردي، څکه پر سر دردي ستاسو د بدن عضلات دي له منځه [illegible] ته استراحت ورکړئ.

۴ - منظم غذایي رژیم: منظم او متوازن غذایي رژیم ستاسو د ټول وجود د سالم والي سربېره ستاسو د پوستکي په سالم والي کې هم مهم رول لري. کوښښ وکړئ په زیاته اندازه مېوه، سابه او د کب غوښه وخورئ.

۵ - مستي: مستي د ګونځو د ورکولو لپاره یو له مهمو موادو ګڼل کېږي. تګلاره: یوه کاچوغه مستي واخلئ او یو څه اندازه میده کوزکس ورسره ګډه کړئ او وروسته یې خپل په ګونځو شو ځایونو ووهئ.

۶ - د زیتون تېل: د زیتون تېل یوله ډېرو ګټورو تېلو څخه ګڼل کېږي. ګونځې شوي ځایونه د زیتون په تېلو غوړول مساجول. د ګونځو په کمښت کې مهم رول لري.

۷ - مېوه: یوه دانه مېوه واخلئ په اوبو کې واېشوئ او تر څه وروسته یې میده کړئ، یوه کاچوغه عسل او یوه کاچوغه وچې شیدې ورسره ګډې کړئ او وروسته به مخلوط شوي محصول په ګونځو سوو ځایونو ووهئ په ورځنی ژوند کې په ډېرو ساده بدلونونو سره کولای شې په ژوند کې مو ستر بدلون راولې، ځوان به ښکاره شې او پر خپل ځان به مو باور زیات شي.

صالح محمد عزیز

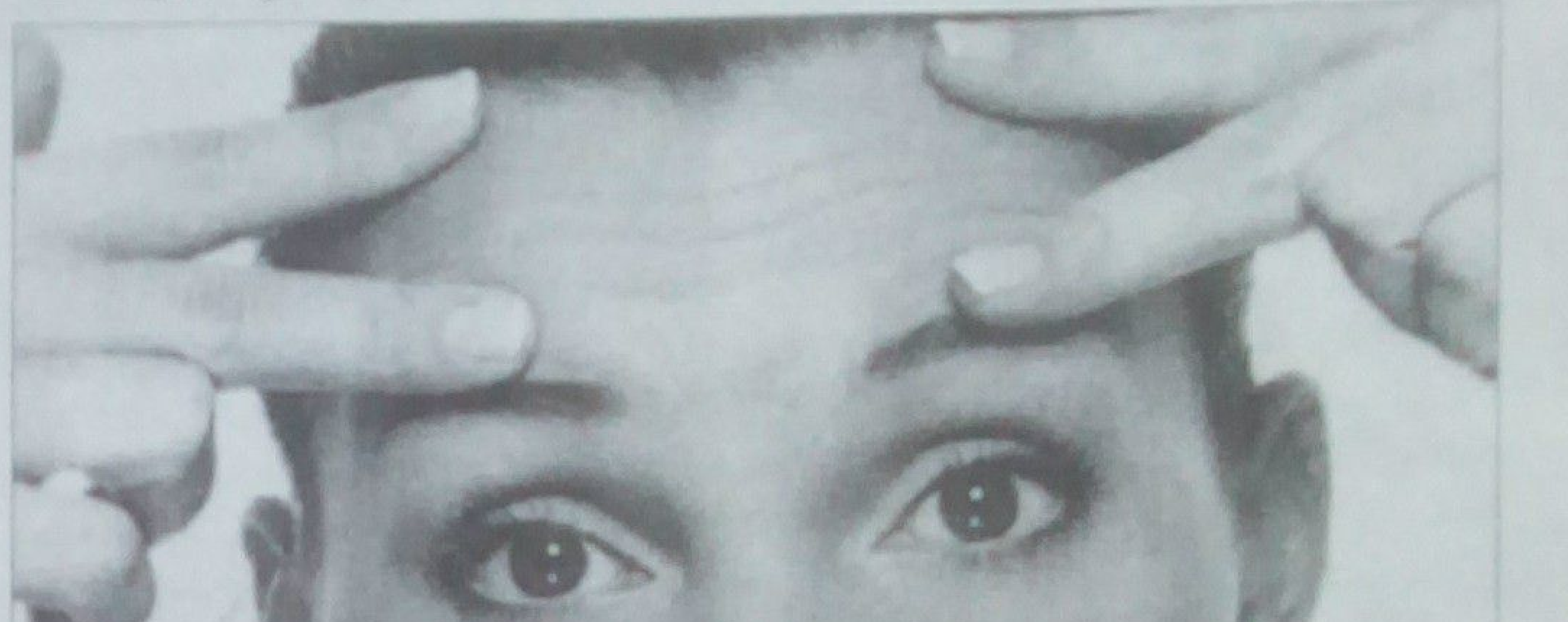

مخ د پوست د سرطان لامل هم وګرځي، نو د لمر په وړاندې تر ګرځېدلو مخکې باید د لمر ضد کریم وکاروئ. ځکه ټول په ونوانېږ پوست ته مو د رسېدونکي زیان او د ګونځو د زیاتېدو کچه را کمه کړي.

۲ - د سګرټو څکول: د تندي او مخ د ګونځو د پراختیا تر ټولو لوی عامل د

مخ پرېمنځلو لپاره کار وانه خیستل شي چې د اوبو ذخیره ور څخه لېږې وي. څکه چې دغه اوبه د زیات وخت لپاره په تلونو کې وي او کېدای شي په زهرجنو موادو ککړې وي، مګر په اوسني وخت کې دا چاره نا شوني ده چې د تلونو نه اوبو څخه ډې کار وانخلو خو که چېرې د

کې کومه ستونزه ولرئ، نو کوښښ وکړئ چې د سترګو پر نمبر برابرې عینکې وکاروئ، څکه کتاب ته ډېر نږدې کتل هم ستاسو د تندي او مخ د ګونځو په پراختیا کې مهم رول لري.

۲ - د لمر ضد عینکې وکاروئ: د لمر ضد عینکې استعمال ستاسو د مخ د ګونځو د

له سپورت پرته مو وزن کم کړئ

د وزن زیاتوالی په اوسني وخت کې یوه ستره ستونزه ګرځېدلې. د ځینو په ساحه کې غوړ زیاتېدل یو غیر صحي امر دي چې ورسره ټول بدن ستونزمن کېږي، د وزن زیاتوالی د زړه او شکر ناروغۍ خطر زیاتوي. پوهان وایي چې

مصنوعي غوښه پوهان سپارښته کوي چې مصنوعي یا پروسس شوې غوښه په انسان کې د نورو ناروغیو رامنځته کولو سربېره غوړ هم په پراخه کچه زیاتوي چې ورسره انسان چاغېږي. د غوښې په بدل کې دا لوبیا ۲. خواړه چې غوړ نه

څکه چې دا په غیر صحي اندازه غوړ لري چې د بدن لپاره ګټور نه دي. او په دې کې د مالګې اندازه هم زیاته وي. ددې په بدل کې تازه مېوه او یا هم مالګه نه لرونکې وچه مېوه غوره خواړه دي.

د ځینې او ملا په ساحه کې د غوړ له منځه وړل د انسان پر روغتیا زور مثبت اغېز کوي. دوی وایي چې زیاتره خلک په دې لړ کې یوازې پر ورزش انحصار کوي خو ددې لپاره د خوراک سمون هم ډېر اړین دي.

له دغو خوړو څخه ډډه وکړئ:

لري د وزن په کمولو کې مرسته کوي، په دې کې سورخې غوښه هم شامله ده چې د وزن زیاتوالي سربېره د سرطان لامل هم کېږي.

د الوګانو چپس پوهان د الوګانو مصنوعي چپس او دې ته ورته خوړو څخه د ډډې کولو سپارښتنه کوي.

ګازي څښاک ګازي څښاک په معده کې سوزش رامنځته کوي. یو شمېر خړلو د ګازي څښاک استعمال او په ملا کې د غوړ د زیاتوالي اړیکه یا ربط موندلی دی. ددې په بدل کې د لیمو اوبه، بادرنګ یا نعناع غوره خواړه دي.

الکول د انګلستان د ملي روغتیا اداره وایي چې په اوونۍ کې نیم لیتر الکول څښل په کال کې (۲۳۲۰۰) کالوریز زیاتوي. دغه شمېره په انسان کې په لوړه کچه غوړ زیاتوي.

کیک، بیسکټ او نور خواږه خوراکونه دغه ټول خواږه له مالګې، غوړ او خوږو لـــــــه ډکه وي. له همدې کبله پوهان ددغې خوړو څخه په سختۍ سره د ډډې کولو سپارښتنه کوي.

د زیاتو خولو راتلو لاملونه او د حل لارې!

د انسان له بدن څخه خولونه راتلل یو طبیعي کار دی چې د بدن په پنځ سالو یوازې دا نه بلکې زیاته خوله راتلل د ځینو لامل دي.

هغه مهال هم پیښېږي چې موسم ګرم نه وي خو د وینې فشار کچې په کمېدلو سره

کې مرسته کوي، خو ځینو خلکو څخه د نورو په پرتله زیاتې خولې راځي چې په عام ډول یو بد عادت ګڼل کېږي.

د خولې نورماله اندازه سړي له تشویش سره نه مخ کوي خو که چېرې انسان له اندازې زیات او له حد پرته په دوامدار ډول خوله کېږي، نو دا یوه ستونزه ګڼل کېږي، انسان له شرمندګۍ سربېره د بدبویۍ ویره هم لري.

پوهانو د زیاتې خولې راتللو په اړه بېلا بېل لاملونه په ګوته کړي دي: لومړی دا چې د بنځو په پرتله نارینه څخه زیاته خوله راځي، دویم! هغه کسان چې فزیکي ورزش نه کوي هم زیاته خولې لرې خي، معنا دا چې هغه کسان کوم چې زیات ورزش کوي د هغو په پرتله چې نه یې کوي کمې خولې راځي، درېیم د وزن زیاتوالی هم د زیاتې خولې راتللو ستر

ناروغیو لامل هم کېدای شي چې په لاندې ډول دي:

د زړه حمله که چېرې مو له بدن څخه زیاته خولې وځي نو د زړه حملې او یا هم د زړه کومې بلې ناروغۍ نښه ګڼل کېږي، که چېرې د ځان په اړه د زړه کومې ناروغۍ یا حملې شک لرئ نو د زیاتې خولې راتللو په حال کې هرو مرو ډاکټر ته رجوع وکړئ، خو که چېرې د خولې راتللو سره د سینې تکلیف هم وي نو دا د زړه د جدي ناروغۍ نښه وي.

ذهني فشار زیات وخت د ذهني فشار په نتیجه کې له بدن څخه خوله وځي، فشار یا ذهني سټرېس یوازې پر بدن منفي اغېز نه کوي بلکې د خولې وتلو پرمهال هم انسان ته د زیان رسولو خبرتیا ده.

د وینې کم فشار ځینې مهال د وینې کم فشار هم د زیاتې خولې وتلو لامل وي، دا

ویره زیاته لوړه، ذهني ستوماتیا، سر ګرځېدل او د سترګو لید په خیر ستونزو نښې څرګندېږي.

د درمل منفي اغېز د زیاتې خولې وتل د بېلا بېلو درملو خوړلو پرمهال هم کېږي، که څه هم دا کومه ستونزه نه ده خو ځینې د انټي بایوټکس، د وینې فشار یا نور درمل په استعمال سره خوله راتلل منفي خو عام اغېز ګڼل کېږي.

که چېرې مو له پورته ستونزو څخه کومه نه درلوده او له بدن څخه مو بیا هم زیاته خوله خارجېږي نو په لاندې خوړو سره یې مخه نیولای شئ: د منې سرکه، د لیمو شربت، مالګه او لیمو، تور چای، د خوړو سوډا، همدا ډول ددې ستونزې له منځه وړلو لپاره مالګه او لیمو ګډ کړئ په لاسونو او پښو یې ومومنځئ له وچېدو وروسته یې پرېمنځئ.

داسې اپلیکیشن چې د ((ټوخي)) د آواز په اورېدلو د ناروغۍ تشخیص کوي

په عام ډول د ناروغۍ تشخیصولو لپاره ډاکټران د خپلو تجربو پر اساس او یا هم د بېلا بېلو ټیسټونو په کولو

سره ناروغي تشخیصوي، خو لکه څرنګه چې عصري طب د ټکنالوژۍ په برخه کې ستر پرمختګ کړی همدا ډول طبي ساینس پوهانو د ټکنالوژۍ په مرسته یو داسې اپلیکیشن یا کاربال جوړ کړی چې د ټوخي آواز په اورېدلو سره د ناروغۍ تشخیص کولای شي. د استرالیا په کوینزلینډ پوهنتون کې پوهان په دې توانېدلي چې د «۱۴۳۷» د کوچنیانو چې عمرونه یې ۱۲ کاله وو د ټوخي

اوازونو په واسطه د څېرک مبایل یو داسې اپلیکیشن جوړ کړي چې د ټوخي اواز په اورېدلو د ناروغۍ اصلي لامل په ډاګه کړي. زیاتره کوچنیان د ټوخي پر ناروغۍ ډېر اخته کېږي چې بېلا بېل لاملونه هم لري. ددې اپلیکیشن په واسطه کولای شي د ماشوم د ټوخي اواز په اورېدلو سره د ناروغۍ نوعیت او یا هم چې ماشوم کې د کومې ناروغۍ د اخته کېدو امکان زیات دي وښایي. که څه هم ماشوم باید د ټوخي پرمهال ډاکټر ته وښودل شي خو که چېرې دغې ته لاسرسی ستونزمن وي نو دغه اپلیکیشن د ټوخي اواز له سختوالي د ناروغۍ اندازه معلومولی شي چې ایا ناروغ په کومه ناروغۍ اخته دی.

دغه اپلیکیشن د لومړي وار ازموینې لپاره «۸۵۲» بېلا بېل د ماشومانو ټوخي اوازونه وازمویل شول، چې

اپلیکیشن په کامیابۍ سره د هر ټوخي اواز په اورېدلو د ناروغۍ اصلي لامل او نوعیت له ۸۱ څخه تر ۹۷ سلنه پورې سم معلوم کړی دی. تر دې دمه ددې اپلیکیشن په واسطه د سینه بغل، ساغرۍ، ساه تنګۍ، او نورو تنفسي ناروغیو په رسمي ډول تجربه شوې دي، خو د لا غوره والي لپاره پرې کار روان دی. دغه اپلیکیشن تر دې دمه له بېلا بېلو ازموینو لاندې

دی او په عام ډول د خلکو پرمخ نه دی وړاندې شوی، خو ویل کېږي چې ډېر ژر به وړاندې شي او خلک بـــه د نـــاروغۍ پرمهال له سخت تشویش څخه وژغورل شي. د یادونې وړ ده چې له دې وړاندې جاپاني ساینس پوهانو هم دې ته ورته اپلیکیشن جوړ کړی وو چې په واسطه به یې د تنفسي ناروغیو تشخیص کېدل شونې وو.

د بوتلونو تودې اوبه روغتیا ته زیان اړوي

که په موټر کې له ځان سره په بوتلونو کې اوبه لرئ، مه یې څښئ! څکه چې روغتیا

ته زیان لري. په دغو بوتلونو کې اوبه د ګرمۍ له کبله ګرمېږي او د انسان روغتیا ته

جدي زیان اړولی شي. په دغه حالت کې د اوبو د حرارت درجه تر ۷۰ سانتي ګراده

لوړېږي او د یاد بوتل پلاستیکي مواد چې په ترکیب کې یې کیمیاوي مواد لري، د

ګرمۍ له امله له اوبو سره ګډېږي او اوبه زهري کوي چې بیا وروسته انسان ته د

خپلو پر مهال زیان اړوي که چېرې له موټره بهر د حرارت درجه له ۲۰ تر ۲۵ پورې وي، نو د موټر په داخل کې به د حرارت درجه له ۶۰ تر ۷۵ پورې وي. د دې لپاره چې بوتلونه خراب نه شي، د هغو د جوړولو لپاره یو ډول مواد چې (Polyethylene terephthalate) نومېږي، استعمالېږي او دغه مواد (پي ای ټي) د ګرمۍ له کبله له اوبو سره ګډېږي، کله چې په اوبو کې حل او بیا وڅښل شي، د انسان صحت ته زیان اړوي.

څلور عادتونه د سرطان د رامنځته کېدو لامل کېږي

په امریکا کې د سرطان یو شمېر پېښو ځینې عادتونه په نښه کړي چې د سرطان رامنځته کېدو لامل کېږي، د بېلګې په ډول په سهار ناشته کې زیات ګرم څښاک کول. هغه څلور عادتونه چې د سرطان لامل کېږي په لاندې ډول دي:

ډېر ګرم خوراک یا څښاک په څېړنو کې د مرۍ د سرطان رامنځته کېدو [illegible] زیات وي چې د ډېر ګرم خوراک یا څښاک استعمال کوي، دوی د خولې له وچېدو راولي سره هم مخ کېږي. ددې لپاره پوهان سپارښتنه کوي چې د کوم خوراک یا څښاک د تودوخې درجه له ۶۰ څخه زیاته وي باید ونه خوړل یا وڅښل شي.

سهارنۍ کافي د کافي دانو د ازمېښت پرمهال له دې څخه ځینې سرطاني مواد جوړېږي چې د خټلو پرمهال په بدن کې راټولېږي. له همدې امله د ورځې له دوه پیالو څخه زیاته کافي څښل په هغو کسانو کې چې سګرېټ هم

له څکوي د سږو سرطان ۳۱ سلنه زیاتېږي، دغه څېړنه په امریکا کې د سرطان ټولنې په ۲۱ ملیونو کسانو له ازموینو وروسته کړې.

هره ورځ غوښه خوړل هره ورځ سورخې غوښه خوړل یا هغه غوښه چې پروسس شوې

وي د سرطان له کبله د لړ مرۍ ګواښ ۳۳ سلنه زیاتوي. پوهان وایي چې په مصنوعي غوښه کې داسې زهرجن مواد موندل کېږي چې له کبله یې بېلا بېل څلور ډوله سرطان چې د هاضمې سیستم له منځه وړي رامنځته کوي.

د شپې وس پاتې کېدل کم خوب او د شپې تر ناوخته وس پاتې کېدل په بدن کې د میلاټونین هورمون خولښتوب کموي، میلاټونین د انسان په بدن کې د ورځنۍ ژوند مسوولیت پر غاړه لري، کله چې ددې هورمون کچه کمه شي د پوهانو په وینا په بدن کې بې نظمي رامنځته کېږي او یو شمېر ژیاتي لومړونه رابنکاره کوي، د پوهانو او د سرطان ناروغۍ متخصصینو په وینا ددې هورمون کموالی په انسان کې د ځینو بېلابېلو سرطان خطر زیاتوي.

ادب ، تاریخ او فولکلور

د خوشحال په طب نامه کې نوي طبي حقایق

پوهنیار سیداصغر هاشمي

خوشحال خټک یو ماهر طبیب اوحکیم و، د طب او حکمت په میدان کې یې د عقل او پوهې نه ډکې خبرې کړې طب دخوشحال کسب نه و او نه د طب عمومي استعمال ته یې دومره وخت درلود ،خوطب په هغه زمانه کې د علم او ادب یوه حصه وه او د ضرورت مطابق دغه علم ضروري و

د روغتیا په برخه کې اصلاً د ده تجربه د الوتونکو په برخه کې وه، خوپه انساني طب کې یې هم تجربې درلودې

طب نامه دخوشحال خټک منظوم اثر دی،لکه څنګه چې له نامه یې ښکاره ده په دې کتاب کې یې دځینو مرضونو د علاج لپاره درمل په کې ښودلي دي

خوشحال خان خټک په منظم او سیستماتیک ډول زده کړې نه وې کړې ، خو د دوو استادانو شاه اوس ملتاني او سیالکوټي صاحب نومونه په ځینو ادبي خبرو کې یاد شوي

بابا د خپل وخت د فارسي، عربي او داسې نورو ژبو مطالعه درلوده، نو له همدې امله د ده پر ویناوو کې د معنا له مخې د فارسي ژبې شاعرانو مولانا جلال الدین بلخي، سعدي، سنايي او داسې نورو د ویناوو څرکونه لیدل کېږي

همدارنګه د عربي ژبې ځینې منظومې ژباړې په دې دلالت کوي ، چې د عربي ژبې د ویلو او پوهېدلو پوره صلاحیت یې درلوده

په دستارنامه کې یې ځای ځای د خپلو خبرو د تائید لپاره د فارسي ژبې شعرونه، عربي معقولې، قرآني ایاتونه او احادیث راوړي دي

په ځینو آثارو کې خان بابا د فیلسوف په نامه یاد شوی ، چې د ده له مطالعاتو نه وروسته زیاد ته رسولي شو، چې خان ریښتیا هم فیلسوف و

له اسلام نه مخکې په مصر او یونان کې هغه څانه دا لقب ورکول کېده ، چې د نړۍ د اکثرو علومو او فنونو نه یې مطالعه درلوده په هغه وخت کې ټول علوم د کل په ډول د یوې ونې د ډډ حیثیت درلود ، خو د وخت په تېرېدو علوم تقسیم بندي شول او ورځ تر بلې علوم د پرمختګ په حال کې دي

خوشحال بابا هم د خپل وخت د اکثرو علومو مطالعه درلوده چې د ده په منظومو آثارو کې په طب نامې خپلې خبرې پیل کوم

طب نامه د بابا منظوم طبي اثر دی

خوشحال د نورو زده کړو تر څنګ په منظم ډول طب هم نه دی لوستی ، خو د وخت د طبي آثارو مطالعه یې درلوده

د ده په طب نامه کې د ځینو طبي آثارو یادونه شوې او دا ثبات ته رسوي چې بابا حتماً دغه آثار لیدلي او ویلي

په کلیاتو کې یې راغلي دي

د نزول علت بلا دی
مې له القانون نه اخیستي ده او وایي
که سړی په صورت زوړ شي
هم خشکي لري هم سوړ شي
ادویه یې دا ضداد کړه
فهم عقل هلته زیاد کړه
کلیه ده به موزونه

یادونه د الله تعالی په سپېڅلي کتاب کې قرآن کریم کې شوې ده

زباړه ،، سمندر ستاسې لپاره د سیندبنکار او د هغه طعام حلال وګرځول شو، تاسې او مسافران له هغو نه ګټه واخلئ ،،

همدارنګه د قرآن کریم بل ایات دی

زباړه ،،الله تعالی هغه آیت دی، چې سیندونه ستاسې لپاره مسخر کړ، چې د کبانو له تازه غوښې نه ګټه واخلئ ،،

خوشحال بابا هم (ځیګر، مطالعه درلوده او د ده په اثرونو کې تصوفي، عرفاني، دیني او طبي خبرې ډېرې لیدل کېږي، نو له همدې امله د ده ځینې ویناوې له قران کریم سره هم اړیکې لري په طب نامه کې د ځینو شیانو یادونه شوې او د ماهي د خوړلو په هکله هم داسې خبرې لري، چې په قرآن کریم کې هم راغلي او نوي ساینسي او طبي تحقیقات په کې هم ذکر شوي

د سر درد لپاره یې لارښوونه کړې ده ماهي واخلئ له هرڅه یې پاک کړئ، کوم هډوکي یا لښکې چې لري، ځینې لرې کړئ او د کنځلو په تېلو کې یې په یوخ کړئ، کله چې ماهي پوخ شي وایې خلئ او په یولوښي کې یې کېږدئ چې غوړي یې ترې وڅاڅي کوم څه چې په غوړیو کې پاتې کېږي، د شیشې په واسطه یې لرې کړئ ، چې غوړي صاف شي او له هغه وروسته یې د مریض په غوږ یا پوزه کې وڅڅوئ نو د سر درد به یې له منځه ولاړ شي لکه چې وایي

که تازه ماهي څوک واخلي
که روغو وي له بهتر
اندرون یې درست پاکي کا
الایش یې کړه بدر
دمروه په پاڼو ټک شي
د ده کېده درست مېګر
یا یې ګېده سره کوک کا
چې مستحکم شي لروبر
دکونجد په تېل یې یوخ کړه
چې به یوخ شي سراسر
یا دې یوخ ماهي راواخلي
له روغنه ګرم تر
په طباخ کې دې یې پرېږدي
چې غوړي شي ترې بدر
یادې صاف هغه غوړي کا
په شیشه دې یې کا در
په صماخ کې یې یوڅاڅکي
یا په پوزه کې اندر
چې د درد ختن دا وکا
پرې ورکېږي درد سر
که هغه ماهي څوک وخوري
سود یې یاد اړې بېشتر

ناسور یو ډول بد تکلیف دی، چې د درملنه په هکله یې ستونزې موجودې وې ، خو د الله تعالی په فضل نوي طبي تحقیقاتود ډېرو سختو تکالیفو لپاره درملنه شونې کړې ده

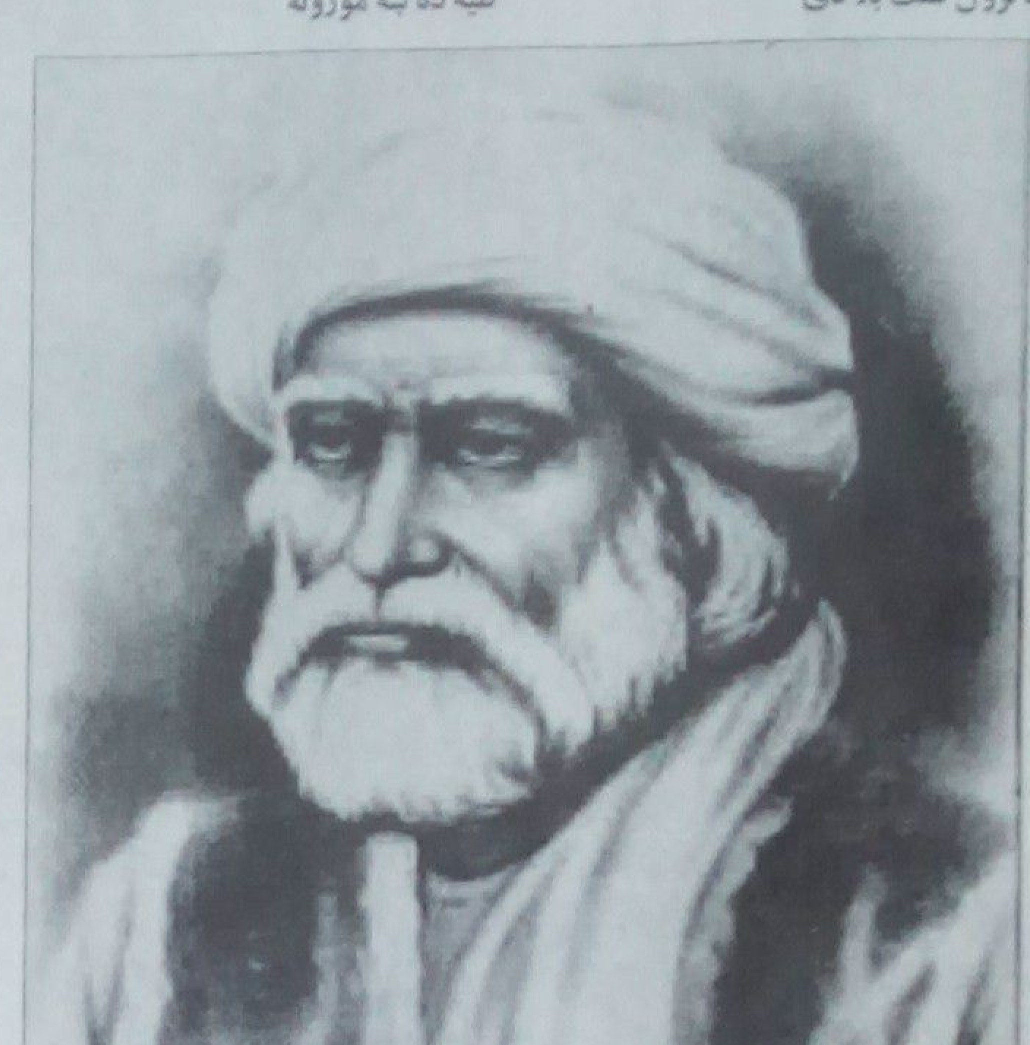

د چا به شه لا دوا دی
ما یو نقل اورېدلی
په شفاعلیل کې کېلی
هغه نقل درته کښمه
زه به خپله نه وایمه

دطب نامې منظومې په وینا کې د (شفاعلیل) ذکر راغلی دی، دا اثر د خپل وخت مشهورطبي اثر او له پورته ذکر شوي شعر نه ثابتولای شو ، چې خان پورته اثر لوستي دی همدارنګه وایي

خو پرهیز دې پرې ډېر سخت وي
رز به روغ شي که دې بخت وي
په لوی طب کې مې لیدلي
یا په خود مې ازمویلي

په پورته شعر کې د (لوی طب) نه هدف طبي اثر دی امکان لري ، چې دا دې د بل اثر نوم وي او دا هم کېدای شي، چې دا دې د کوم اثر نوم وي

په نړۍ کې له خوشحال مخکې ډېر لوی لوی طبي ډاکتران تېر شوي ، چې له دوی ابو علي حسین ابن عبدالله ابن سینا دی دی د طب او فلسفې لوی عالم تېر شوی او د طب په برخه کې یې د (القانون) اثر یو ادبي شهکار بلل شو

دا کتاب د لویدیځ په پوهنتونونو کې تر ۱۷ پېړۍ پورې او هم د هند په نیمه وچه کې تر ۲۰ پېړۍ د طبي زده کړو د رسمي پروګرامو جز و

خوشحال د طب نامې په نسخه کې د رفرنس په ډول د القانون کتاب یادونه کوي او هدف یې دا دی چې دغه وینا

ماده کسلې له قانونه

په طب نامه کې ځینې داسې روغتیایي ویناوې هم شته چې د معنا له مخې د ابن سینا له طبي نظریاتو او افکارو سره یې پرتله کولای شو

د ابن سینا په طبي تحقیقاتي ویناوو کې کله کله د سر له ناروغیو پیل کوي او په پښو یې پای ته رسوي ، چې د خوشحال پر ویناوو کې هم داسې خبرې شته امکان لري چې خان به د ابن سینا د کتابونو مطالعه هم درلوده

(وردګ، ۱۸۳_۱۸۵ مخونه)

د طب په ډولونو کې خوشحال د یوناني طب ډېره مطالعه درلوده، خو که چېرې یې خبرې د ننني عصري طبي خبرو سره پرتله کړو، خبرې هم یې تائیدولای شو

خوشحال د دیني علومو مطالعه هم درلوده او د ده اکثره لیکنې په دې دلالت کوي، که فضل نامه یې مطالعه کړو،نو زما دغه خبره به ثبوت ته ورسېږي

غواړم په قرآن او احادیثو کې طبي لارښووني له عصري طب او د خوشحال بابا له طب نامې سره پرتله کړم او دا ثبوت ته ورسوم چې د خان طب نامه له نوي عصري ویناوو سره په ځینو برخو کې مقایسه کولای شو او همدارنګه یې ویناوې د قرآني آیتونو او احادیثو سره هم پرتله کولای شو

د کب ګټې په غذاکې د ماهي د غوښې

زما اوښکي

زما اوښکي دمرحوم استاد پوهنوال غلام دستګیرړنګ دشعرونولومړنی ټولګه ده چې دهغه مرحوم له مړینې وروسته چاپ شوې ده دکابل پوهنتون دساینس پوهنځي پخوانی استاد اودریاضي دېپارتمنټ مشرخدای بخښلي دیپلوم انجنیرغلام دستګیرړنګ خوږیانی د۱۳۸۹ هـ ل کال دلیندۍ په میاشت کې په حق ورسېد ارواد ښاده وي دنوموړي خدای بخښلي له مړینې وروسته دده دوه شعري ټولګې د عبدالرووف قتیل خوږیاني په کوښښ اود ډاکتر لطف الله ړنګ په کمپوزترتیب او چاپ ته چمتو کړای شوې چې دادی لومړنی ټولګه یې د ،، زمااوښکي،، په نامه له چاپه راووته اوبله ټولګه به یې په راتلونکي کې چاپ شي ددې چاپ شوې ټولګې به پیل کې دمیهن خپرندوی ټولنې په مرسته دپوښ په لومړي مخ کې په پنځه سپین لیک ،، زمااوښکي،، سرلیک اوپه لاندې ځنډه کې یې دشاعر نوم لیکل شوی دی دلومړنۍ پاڼې په مخ کې یې هم دشاعر نوم راغلی دی ددې مخ

په پای کې لیکل شوي، چې ۱۳۸۹ کال دهمدې پاڼې په دویم مخ کې دافغانستان نقشه اونقشې جوړښت دبسم الله الرحمن الرحیم په مبارکه کلمه کې نغښتل شوی دی ترنقشې لاندې دکتاب پېژندنه او ترې لاندې یې دکتاب نوم دشاعر نوم دچاپ ځای، دکتاب پلورنځی، دچاپ کال ۱۳۸۹ هـ کال اوبیا ډیزاین دبختیارصاحب اوورپسې دچاپ شمېر اوددغه مخ په پای کې دنوري پلنې کرښې په منځ کې په سپین خط لیکل شوي،چې ددې کتاب ټول حقوق له خپرېدونکي ټولنې سره خوندي دي ددویمې پاڼې په لومړي مخ کې ډالۍ داسې لیکل شوې ، چې ،، درزونو دواکسداراودهیلو دیداکوونکي په نامه به دې کتاب پیل کوم او هغه څانه یې وړاندې کوم چې دپاک زړه په پرده کې پاکې آرزوګانې روزي اود دردونو اومایوسو امیدونوپوره پوره قدر داني وکولای شي ترډالۍ لاندې لیکل شوي ړنګ خوږیانی ددلوي میاشت ۱۳۸۹ کال ننګرهار جلال آباد ددې پاڼې په دویم مخ کې ښاغلي قتیل خوږیاني دلیکوال ژوندلیک پېژندنې لاندې لیکلي دي ښاغلي ړنګ دننګرهار ولایت دخوږیانیو دمرکز کرېږ په زاړه ښار کې زېږېدلی هغه په قوم ابراهیم خېل خوږیانی اودارواښاد محمدسرور خان زوی دی ارواښاد بېنوا په اوسني لیکوال کې دنوموړي دزېږېدنې نېټه ۱۳۰۷ هـ کال لیکلې ، خوپه خپله مرحوم ویلې چې په تذکره کې یې راته دزېږېدنې کال ۱۳۰۰ ل لیکلي ، خو زه هغه مهال چې امیر حبیب الله خان ووژل شو دکرېږ دشېراحمدخان کلا له ارواښاد ملاصاحب سره دقدوري ، موټي ، نظم ، پنج ګنج، ګلستان اوبوستان په زده کړه بوخت وم اوبیا مې دکرېږ دروښانکوټ دلوی جومات له ملاامام ارواښاد استاد محمدعلیخان څخه نوې دیني زده کړې وکړې

که دغه مهال ۱۹۱۹ ع ۱۲۹۸ ل ښاغلی ړنګ اته کلن وګڼو، نو په ۱۲۹۰ هـ ل کې زېږېدلی دی په ۱۳۰۶ ل کال کې ښاغلی دکرېږ دلومړنیو زده کړو دښوونځي له څلورم ټولګي څخه فارغ شوی او په ۱۳۱۸ ل کال کې دکابل دارالمعلمین ښوونځي شو په ۱۳۲۹ ل کال دجلال آباد دمتوسطې مدیر شو، په ۱۳۳۰ ل کال کې یې دالفت، خادم، رښتین اونایب الحکمه عبدالله خان وردګ په ملاتړ دجلال آباد متوسطه، دننګرهار په لیسه ونومول وروسته بیا دننګرهار، لغمان او کونړونو نوې ولایتي جوړښتونه رامنځته شول او دپوهنه ریاست، غربي ترلرې پرتو سیمو ورسېد په ۱۳۳۱ ل کال کې دننګرهار ولایت دپوهنې مدیر وټاکل شو په ننګرهار کې دننګرهار دشاعرانو ټولنې جوړول یې دغه مهال ستره لاسته راوړنه ده په ۱۳۳۸ ل کال کې دپکتیا دپوهنې مدیر وټاکل شو، چې دلته دنجونو دښوونځیو موسس هم ګڼل کېږي

په ۱۳۳۹ ل کال کې دوخت دپوهنې وزیر ښاغلي علي احمدخان ، نوموړی دلغمان دپوهنې سرپرست مدیر وټاکه په ۱۳۴۰ ل کال کې دکابل دابن سینا لیسې مدیر وټاکل شو چې دوزارت په ملاتړ په کې دقتیل خوږیانی، محمدعثمان نژند په زیار پارسي کتابونه پښتو ته نه یوازې وژباړلو، بلکې ویاړل شوي کتابونه یې دتدریس وړوګرځول په ۱۳۴۲ ل کال کې دپوهنې وزارت دملګرو ملتونو ښوونیزې او روزنیزې موسسې ته وروپېژندل شو، چې ورته دپوهنې ښوونځیو ته دکتابونو دلیکلو او دښوونکو دروزنې دنده وسپارل شوه په همدې کال په جاپان کې دریاضیاتو نړیوالې غونډې ته وبلل شو او د استاذ ړنګ دریاضیاتو تعلیمي نصاب دآسیایي هېوادونو لپاره ومنل شو په ۱۳۴۳ ل کال دبیروت امریکایي پوهنتون ته ولېږل شو او دریاضیاتو په څانګه کې یې لوړې زده کړې پیل کړې، هېوادته له راستنېدو سره سم دتالیف او ترجمې په ریاست کې دریاضیاتو ددېپارتمنټ علمي غړی مقرر شو په ۱۳۴۹ کال امریکاته ولېږل شو دریاضیاتو اوفزیک په څانګه کې یې دفریډونیا په پوهنځي کې ماسټري واخیسته او په دوکتورا بوخت شو، دغه مهال دریاضیاتو نړیوال کنفرانس ته چې په جرمني کې جوړ شوی و وبلل شو خو په اساسي قانون دنیوکې پرلامل دوخت صدراعظم محمدیوسف خان بېرته هېواد ته راوغوښت او ددوکتورا دتېزس دفاع ترې پاتې شوه

په ۱۳۵۶ ل کال دکابل پوهنتون دساینس پوهنځي استاد وټاکل شو او ... شمېرمحصلان یې وروزل په ۱۳۷۸ ل کال پېښور ته مهاجرشو چې لومړی دسیدجمال الدین افغان پوهنتون علمي مرستیال اوبیا دافغان پوهنتون دریاضیاتو استاد وټاکل شو، کله چې افغان پوهنتون پکتیا ته واستول شو استاد په پېښور کې پاتې شو په ۱۳۸۲ ل کال یې دسترګو عملیات ناکام ترسره شول چې دژوند په وروستیو وختونوکې یې سترګې له لیدو پاتې شوې

په ۱۳۸۰ ل کال کې دسایې پښتو خپرنو اوپراختیامرکز په مالي لګښت یې دطب، زراعت او انجنیري پوهنځیو دکیمیا او بیولوژۍ څانګو ته دعمومي ریاضیاتو اساسات کتاب چاپ او خپور شو ددولسم ټولګي ریاضیات دنهم ټولګي کیمیا دپوهنتون دلومړۍ اودویم کورس لپاره خطي الجبره اودسېټ نظریه یې هغه کتابونه دي چې پخوا چاپ اوخپاره شوي دي مرحوم ړنګ سربېره پرپوهنیزو پراختیایي هڅو په لوی ننګرهار، کابل اوپکتیا کې له ورځپاڼو سره ملي اوفرهنګي مرستې ترسره کړې او هم یې دپکتیاهمدارنګه اخبار دمدیر نورمحمد پوونده په غیاب کې ددغه اخبار سرپرستي هم کړې ده دجمعې شپه او ،، وزیربه یې دلنډه کیسه بیلګې دي چې دپکتیا په وړانګه اخبارکې پرله پسې خپرې شوي دي دغه راز یې په ننګرهارکې لسګونه اصلاحي اوانتقادي ډرامې دستېج لپاره جوړې کړې چې بریالۍ لوبېدلې دي دښاغلي ړنګ لیکنې اوشعرونه په هېواد، زېرې، اصلاح اووړانګه اخبارونو کې خپاره شوې دي وروسته قتیل صاحب داوښکې ترسرلیک لاندې سریزه اوبیا عارف خان همدرد سابې دخو خبرو تر سرلیک لاندې خپلې لوړونې کړې دي تردې دمه یې دغه شعري ټولګه چې زما اوښکې نومېږي خپره شوې چې په ۲۱۶ مخونوکې یې ۸۹ شعرونه ځای کړي اودلوستونکو اومینه والو دادبي تندې ماتولو ته یې وړاندې کړې دي، دکتاب په لومړۍ برخه کې ،، زماربه،، ترسرلیک لاندې مناجات داسې دی

زما ربه نوی ړنګ نوی جهان را
نوو نوو اشاروته نوی شان را
زما ربه په توفیق مې هومره بارکړې
چې خان وپېژنم خان لره چشمان را
دنیا نه ده لوی دریاب دی په کې ورک شوم
لاسنیوی نه مې لایقه کشتیبان را
چې صاحب دقناعت وي په هرڅه کې
خدایه دغه رنګ سپېڅلی پاک وجدان را
چې دخپل ورور دوجود غوښې ونه خوري
هسې رنګه ملکان او حاکمان را
لمدې غوښې پسې دورور چې خوړی نشم
داسې خوله خاونده دارنګه زبان را

دکتاب په پای کې یې دمور ترسرلیک لاندې داسې لوړنه کړې، چې دهرمرض د واده هغه مور ده

تش مسکا یې په ژوندون کې نوی ژوند دی
په صفت چې مسیحا ده هغه مور ده
ګل باعث دزیبایي دچمن ګرځي
چې دهرګل نه زیبا ده هغه مور ده
په للوللو کې رنګ ورکوي ړنګ نه
په ښکلا کې چې ښکلا ده هغه مور ده

مولف آقا محمدګرندی

مطالعه کتاب ((اگر جهانیان شکست بخورند)) مفید میباشد

حیات ا لله حلیم

اگر جهانیان شکست بخورند نام کتابیست که مجموعه از نوشته های سیاسی و اجتماعی محمد اسمعیل یون استاد پوهنتون کابل بوده که درگام نخست به لسان پشتو نوشته و چاپ گردیده است و نظر به اهمیت محتوایی بار دوم توسط مصطفی عمرزی به لسان دری ترجمه و چاپ گردیده است

درین کتاب در مورد وضع تلخ و نا هنجاری های اجتماعی سیاسی افغانستان توضیحات سازنده و انتقادی ارایه گردیده یا به عباره دیگر این کتاب مجموعه از نوشته هایست که با دو رویکرد اجتماعی و سیاسی وبا توجه محوری برحضور جامعه جهانی ، مارا به پندار و دقت بیشتر برآن ساله های می کشاند که در ظاهر جزهمان گفتمان های مردم عام اند ، ولی اهمیت آنها ، زمانی آشکار میشود که حاصل دهند وآن زمان متوجه می شویم که ظاهرساده ی بسیاری ازمفاهیم ، وقتی در دستگاه تجربه و تحلیل عقلانی قرارمیگیرد ،چه مهم ،تاثیر گذار وحاد بوده اند

این کتاب در کنار فراخوان شما بر ساله های مهم ،گوشه های ازبینش ومنش نویسنده اش را با شفافیت کامل و کوتا ترسیم میکند نویسنده ی کتاب با جسارت وجرئت درخورتحسین ازتاختن به هرنا بکاری هراس ندارد و درحالیکه با یک برنامه ی روشن فرهنگی می کوشد تا جایگاه حوزه ی کارفرهنگی ، فزون شود ، در بحث سیاست وعدالت ، خواهان تامین حقوق انسانی و درخورشان مردم این سر زمین است ، باید گفت که تمام مقالات این کتاب به روحیه ملی نوشته شده است در صفحه ۲۹ کتاب میخوانیم ، درگونه ی عام ، ملت افغان درحالکش حضور هیچ نیروی خارجی را نه می پذیرد و نه تحمل کرده میتواند ، لیکن هنگامی که حضور

۷ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان ((جزائل))، چې د انګرېزانو تر پښو لاندې يې مځکه سور اور کړه

جواد مختار

جزائل څه شی دی؟

په افغان - انګلیس لومړی (۱۸۳ ـــــ ۱۸۴۲)، دویمې (۱۸۷۸ ـــــ ۱۸۸۰) درېیمې (۱۹۱۹) جګړو کې پوازینی ... سی چې د انګرېزانو خوب ... ې تښتولی و جزائل (Jezauil) ټوپک و انګلیس ... تاریخ لیکونکي وابرېټ د ... مکناټن له قوله د هغه مشهوره خبره لیکي ((افغانان به له جګړو ستړي نه شي او جزائل له ړدو))

کابو دوه سوه کاله د مخه زموږ نیکونو د دښمن مقابله په خپل لاس جوړو کړو ټوپکونو (جزائل) کوله، زیات یې د کابل په اهنګرخانه کې جوړېدل او بو شمېر نور بیا په مختلفو ډولونو او شکلونو د هېواد په نورو برخو کې دا ټوپکونه طبیعتاً د افغانانو له جنې (بدني جوړښت) سره جوړ وو؛ اوږده، ظریف، رسا نښه ويشتونکي، ساده او په عین حال کې خطرناک

له جزائل څخه د انګرېزانو وېره

Behind the Khyber Pass د جان ویلر لیکل شوی کتاب دی چې د افغان جزائل په اړه یکې په پوره تفصیل خبرې شوې ویلر د مېرمن لیډي سیل (د ډګرمن رابرټ باب مېرمن وه چې له انګرېزانو سره د یرغل پر مهال یې افغانستان ته سفرونه کړي)له قوله په خپل کتاب کې لیکي ((داسې ښکاري چې انګرېزي مسکټ ټوپک اغېزمن نه دي او په قشله کې پراته دي، انګرېزان له زړو ټوپکو کار اخلي چې دواړه د افغان جزائلو سره سیالي نه شي کولای، انګرېزانو باید د افغان جزائلو بیخ ایستلای وای))

کله چې د کابل په بي بي مهرو غونډۍ کې جګړې شدت واخیست او له هر لوري افغاني غازیانو حملې پیل کړې دا داسې وخت و چې جګړې خودجوشه حالت غوره کړی و نه کوم قوماندان موجود و او نه هم په دې جګړه ایز حالت کې له چا سره ددې فکر و او نه هم په داسې احساتي وخت کې چا، د چا خبره اورېدله. له انګرېزانو لاره ورکه وه د دوی کوښښ دا و چې له هرې ممکنې لارې په استفادې خپل ژوند و ژغورې، د همدغه کتاب په ۲۲۲ مخ کې لیکل شوي: (ډګرمن تامس اولیور غوښتل خپل ډار شوي عسکر د بي بي مهرو د غونډۍ سرته ورسوي، هیڅ د هغه خبره و نه منله او په همدې کشمکش کې د جزائل د ګولۍ ښکار شو، دا د هغه د خولې وروستۍ خبره ده، خپلو خلکو پرې برباد کړم))

په بي بي مهرو ... ې له جګړې

د افغان - انګلیس لومړي جګړه (۱۹۲۲) وروسته انګرېزان د خپلې ماتې په دلایلو غږېدلي دي، د ماتې په دې دلایلو کې پنځه هغه یې تخنیکي او شپږم هغه یې چې د انګرېزانو په ماتې کې یې اساسي رول لوبولی جزائل ټوپک و

د جزائل او انګرېزي وسلو توپیر

معمولاً انګرېزي مسکټ ټوپکونو له ۵۰ تر ۷۵ متره پورې هدف ویشته، انګرېزي ټوپکونه په کارخانو کې تولیدېدل، او د شکل او وزن له مخې یو شان وو، جزائل بیا لاسي جوړ ټوپکونه وو هر آهنګر او استاد یکې خپله سلیقه پاللې دا له انګرېزي ټوپکونو اوږده وو، حتی سایز یې تر ۱۸۰ سانتي متره پورې رسیږي او د همدې اوږد میل په برکت و، چې تر ۱۵۰ مترو پورې یې رسا نښه ویشته

د جزائل مختلف ډولونه

د جزائل جوړښت

جزائل اوږد میل لاره او د میل دننه جوړښت یې شپږ او اووه ضلعې لرلي. د میل په امتداد یې په لاندې برخه کې د باروتو د ډکولو او د میل د پاکولو لپاره اوږد سیخ لاره چې په میل کې د داخلېدو لپاره استعمالیږي، د میل په لاندېنۍ برخه کې له لرګي استفاده شوې چې دا لرګي بیا له میل سره د یوې حلقې وسیلې په واسطه نږل شوی د لرګي او میل د اوږدوالي له امله د وسیلې دا حلقې حتی تر څلورو پورې رسیږي

د جزائل بله برخه د کنداغ ده چې د خوموخو لپاره استعمالیږي، کله چې د بروت په حالت کې تري استفاده کوي نو کنداغ د ورمېږ او اوږې د مخ برخې ته برابرېږي، کله چې په ولاړ حالت کې استفاده کېږي دا کنداغ داسې ډیزاین شوی چې په تخرګ کې نیول کېږي او هم د لاس مټ ته برابرېږي

جزائل د میل د خولې له لارې له باروتو ډکېږي او ورپسې له وسپنې جوړ مردکی ور اچول کېږي او بیا په دې ټوپک کې د نصب سیخ په مرسته برابرېږي کله چې دا پروسه ختمه شي نو د جزائل کولنګ شا لور ته کش کېږي له دې وروسته جزائل د ډز او نېغ ویشتلو لپاره عیار دی

افغانان طبیعتاً ښکلا خوښوونکي خلک دي او دا ذوق یې حتی په ټوپکو کې هم پاللی، د جزائل ظاهري ښکلا او تزئین هم د بحث وړ موضوع ده د هر جزائل کنداغ او د میل د لرګي برخې په دومره ظرافت جوړې شوې او تزئین شوي چې په اوسني عصر کې د اثلمې ښېرې دې هنر ته سړی ګوته په غاښ کړي

مکناټن په جزائل وژل شوی

د افغان ملي تاریخ لیکوال

وسائلي قسمت ... حداد د افغان - انګلیس جګړو (دریو) تاریخي واقعې شملي او ځيني

هم دا کبر شوو ... اکبر خان محمد شاه خان ... وژل ...

هغه مسایل چې موږ د بېوونځیو په تاریخونو کې لوستي تطبیق کړي، مثلاً موږ د بېوونځیو په کتاب کې لوستي چې مکناټن د وزیر اکبر خان په لاس وژل

له جزائل څخه استفاده

کله چې انګرېزان د افغان - انګلیس دریو جګړو کې مات شول جزائل خورا مشهور شو، د جزائل د شهرت اوازې

فابریکې تولیدات نه و، چې هیڅ بازار شي او یا ډېر تولید شي همدا وجه وه چې په نورو سیمو کې ددې ټوپک نقل یا کاپي استعمالېده. دا هم د هېرولو نه وه چې د افغان - روس جګړې په لومړي سر کې له همدې جزائلو او نیزو استفاده شوې وه چې، وروسته بیا خدای په مجاهدینو امریکا مهربانه کړه

په افغانستان کې د وسلو جوړولو تاریخچه

په لسمه میلادي پېړۍ کې د غور ولایت خورا اباد و او ځینې مشهور بازونه یې لرل چې فیروز کوه، مندیش او آهنګران یې لا تر اوسه پاتېږي؛ مندیش د تاریخي اسنادو پر بنا د امیرکروړ د زېږون ځای دی او امیر کروړ هغه څوک دی چې موږ ته یې پښتو لومړنی شعر په لاس راغلی.

په غور کې پر نېزو، تورو او چړو سربېره بوره وېروونکې وسله جوړېده دا وسله د ګرد توپ په شکل وه او دا توپ بیا خو نېغونه لرل او ورسره تر دوو مترو

خپلو آهنګرانو جوړولې. جزائل که څه هم د تیمور شاه دراني په وخت کې د کابل په آهنګرخانه کې جوړېدل خو په دومره کچه نه وو چې د ټولو خلکو تقاضاوې پوره کړي، د خلکو له اړتیا سره سم د هېواد په ډېرو سیمو کې په مختلفو سایزونو او ډیزاینونو جوړېدل، د کابل آهنګرخانه د بالاحصار په څنګ کې وه او د پښانو آهنګرانو، ډوډې به له شاهي پخلنځي ورکول کېده، اوس هم په کابل او ولایتونو کې بو شمېر سیمې د آهنګرانو په نامه شهرت لري

انګرېزانو چې کله د جزائل زور ولیده نو بیا یې په کاسبینو او آهنګرانو پسې تبلیغ پیل کړ چې دا د اصیلو خلکو کار نه دی د ټولنې ټیټه طبقه او هر هغه څوک چې اصل و نسب نه لري دا کارونه کوي او له هغې وروسته نه بیا چا جزائل ولیده او نه هم خپل تولید

جزائل څو نومه وسله

جزائل اصلاً عربي کلمه ده لغت نامه دهخدا یې په دې ډول مانا کوي (مأخوذ از تازي، شمخال)

که له تازي موخه (تازي سپي) وي نو هغه اوږد اندام لري، خورا چالاکه وي او د ښکار لپاره ترې استفاده کېږي، جزائل هم د ښکار او جنګ لپاره استعمالېږي او له نورو وسلو ډېر اوږد دی شمخال وزن لرونکي او دروند ټوپک ته وايي

همدا رنګه په ویکیپیډیا کې دجزائل نوم پر وړاندې د اوږده میل لرونکي ټوپک ذکر شته جزائل په پښتو لنډیو او شفاهي ادبیاتو کې په مختلفو نومونو یاد شوی تور ټوپک، بوړی، پېنی، سه رخ او عامیانه نوم ټوپک

په دې اړه ډېرې لنډۍ مشهورې دي:

تر دې بوړي ټوپک دې ځار شم
په اوږه ستا دی کړه زه درسره ځمه

په تور ټوپک مې وله یاره
داسې خو مه وایه چې خوله نه درکومه

په تور ټوپک ویشتلی جوړ شو
د سپینې خولې ویشتلی ویښ نه یوبونه

د تور ټوپکو استا کاره
د بو خوانانو خون به ستا په غاړه وینه
چاوني به توپو نه ورانیږي
تکړه زلمیان یې په ټوپکو ورانوینه

د استعماري جګړو پر مهال جزائل هغه یوازینی ټوپک دی چې په انګلیسي ادبیاتو کې یې یادونه شوې، دا لاندې شعر روډیارډ کیپلنګ انګرېز شاعر په ۱۸۸۶ کال ویلی

A scrimmage in a Border Station
A canter down some dark defile
Two thousand pounds of education
Drops to a ten-rupee jezail
The Crammer's boast, the Squadron's pride
Shot like a rabbit in a ride

په سرحدي پړاو غوغا وه
آسونو په خپله خغاسته فضا خړه کړې وه
د دوه زره پاونډه تعلیم
د لسو روپیو جزائل ته ټیټ شو
د یووالي تیغ، د نظم و ضبط غرور
په خغاسته کې لکه د سوی په شان ولګیده

د پورته شعر لنډ مفهوم دا دی چې هغه مهال د انګلیس د حکومت پوځ د نړۍ تر ټولو روزل شوی، بانظمه او مجهز پوځ و، چې په هر تن یې لا هاغه مهال زرګونه پونډه مصرف شوي و، اما د لسو روپیو په ارزښت جزائل ټوپک داسې ښکار کړل لکه څوک چې په منډه کې سوی (خرګوش) ښکار کوي

وروستی خبره

دوه سوه کاله د مخه موږ خپله اهنګرخانه او د ټوپکونو د تولید خاوندان لرل او په هماغه وسله مو د نړۍ داسې قوت درې خله مات کړ چې لمر یې په واکمنۍ کې نه ډوبېده

کله چې دښمن پوه شو زموږ وسلې دوی تباه کوي نو په تبلیغ یې لاس پورې کړ، کسبونه یې د یې سپو او ټیټو خلکو کار وباله او حتی تر اوسه موږ کسب و کار ته لاس نه وړ وړو

انګرېزانو دجزائل د تولید د ختمولو لپاره د تبلیغ حربه د غازي امان الله خان پر وړاندې هم وکاروله که جزائلو انګرېزان مات کړل په سیاسي میدان کې د خپلواکۍ اعلان غازي امان الله خان وکړ او بیا انګرېزانو د پیرانو، ملایانو او مذهبي اشخاصو په نوم د غازي امان الله خان پر وړاندې د بې دینۍ تبلیغ وکړ او د هغه واکمنۍ یې د بچه سقاو په واسطه پڼګه کړه

دا سلسله له هغه دمه تر دې دمه په یوه او بل نوم روانه ده تر څو زده کړې ونه کړو، له فکره کار وا نه خلو او پخپله پخپل ځان کې تغییر را نه ولو او د خپلواکۍ له احساسو وړاندې د خپلواکۍ په ساتلو فکر و نه کړو تاریخونه به تکرارېږي خو زموږ وضعیت او حالت به هماغه وي

شوی خو ساتلي حداد دا خبره نه مني زه به کټ مټ د حداد صیب لیکل را نقل کړم

((په افغانستان کې په ټولو تاریخونو کې لیکي چې وزیر اکبر خان مکناټن وژلی حال دا چې دا خبره غلطه ده مکناټن یوه سپاهي وژلی دی

د فرهاد بابا په علوي سفر کتاب کې لیکل شوي چې مکناټن د میدان د تکاب اوسېدونکي چې نوم یې رجب خان و وژلی دی، دا قصه ما د اروابناد غلام محمد فرهاد پاپا (د کابل ښار لومړني ښاروال) له خولې اورېدلې چې غازي رجب خان هغه وخت مکناټن و واژه چې د وزیر اکبر خان او مکناټن جګړه وه، وزیر اکبر خان غوښتل هغه ژوندی و نیسي رجب خان د وزیر اکبر خان له تخرګه د ټوپک میل تېر کړ او هغه یې و واژه))

د همدې متن په اوږدو کې راغلي چې اکبر خان نه غوښتل مکناټن و وژني هغه نیت درلود چې مکناټن له خانه سره بندي کړي او د خپل پلار په بدل کې چې په هند کې یې له انګرېزانو سره په تبعید کې ژوند کاوه معامله وکړي

دا خبره په سراج التواریخ کې

مرکزي اسیا، هند او حتی منځني ختیځ ته ورسېدې، زما په فکر د جزائل د شهرت یوه مهمه وجه دا هم کېدای شي چې د جزائل پر مټ داسې یو قوت مات شو چې لمر یې په واکمنۍ کې نه ډوبېده او په خپله انګلیسانو د جزائل په قوت اعتراف کاوه، بله وجه دا هم ده چې جزائل د داسې یوې ولس تولید و چې په خپل فکر یې اختراع کړی و او دا فکر یې بیا د جګړې په میدان کې په عمل کې هم پلی کړ

د جزائل ټوپکونو کاپي او نقل به هند کې بیخي عام شو مرکزي اسیا او حتی تر منځني ختیځه یې نقلونه ورسېدل، یو خل بیا باید یادونه وکړو چې افغان جزائل ټول د افغانانو له لوري لاسي جوړېدل، دا د کومې

وسپنیز زنځیر، دا وسله یې قلاب بلله او له لرې فاصلې په دښمن ورګوزارېده هو یو لکه د اوسنیو تکواندو بازانو ننچک، چې زنځیر لري خو په همدومره توپیر چې ننچک د زنځیر په دواړو سرونو کې لرګي لري او قلاب یوازې په یوه سر کې تېغ لرونکی توپ، دا نه لوري خطرناک او اغېزمن و او چا چې به قلاب کاراوه هغه یې قلابي باله

کله چې د باروتو وخت راغی لومړنی کس اعلیحضرت شاه محمود هوتک و چې په ۱۷۳۲ کې یې د ایران په وړاندې باروتي توپ (زنبورک) وکاراوه، دا پر اوښانو د جګړې ډګر ته انتقالېده

قلاب، زنبورک، جزائل، توري، نېزې او چړې دا ټول زموږ

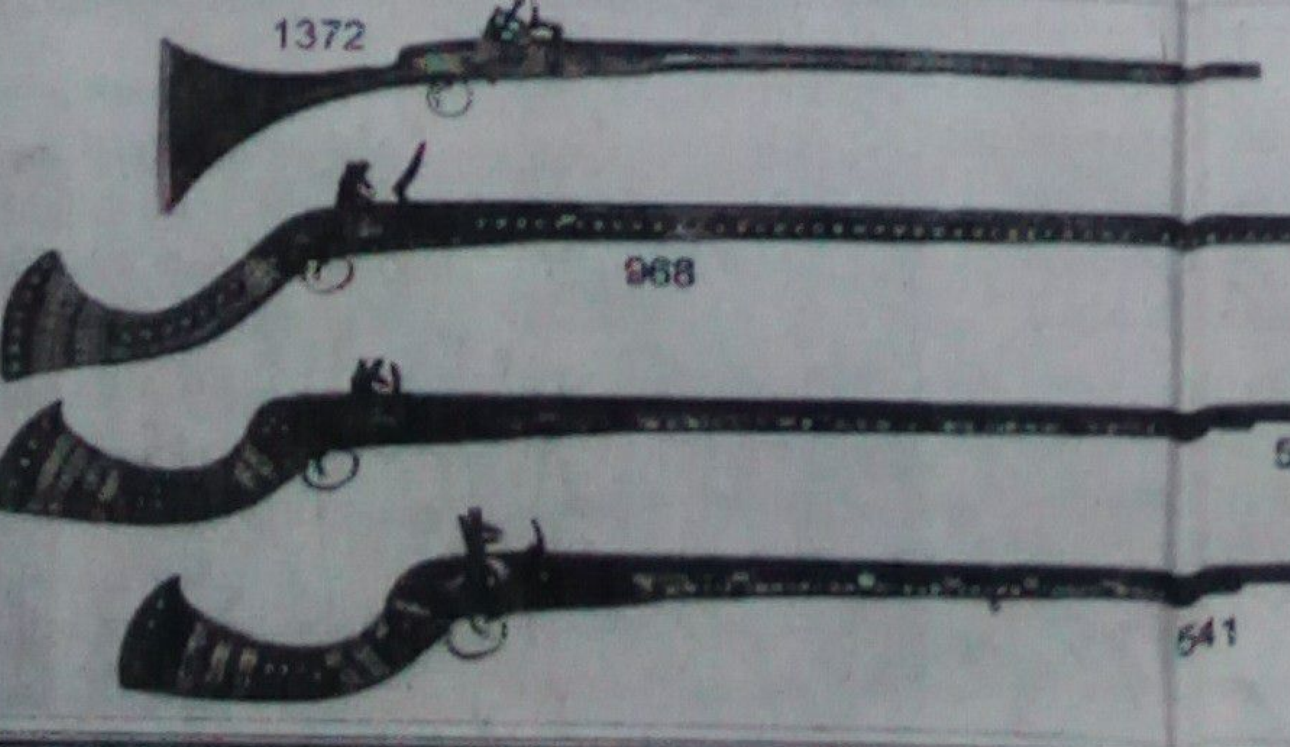

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورټ نړۍ

افغان الف لوبډلې بنګله دېش ته په لومړي سریز کې ماتې ورکړه

افغان الف لوبډلې د بنګله دېش ته الف لوبډلې څخه د غیر رسمي دوو لوبډلې ته بنګله دېشي الف لوبډلې څخه په ۷ ویکټو وګټله، چې د یادې لوبه کې د دواړو لوبډلو لوبه مساوي پای ته ورسېده، چې د لوبې غوره

ټیسټ یا فرسټ کلاس لوبو سریز یو بر صفر وګاټه لومړی. لوبه افغان الف لوبې غوره لوبغاړی قیس احمد وټاکل شو په دوهمه فرسټ کلاس لوبغاړی یاهم له افغان الف لوبډلې څخه ابراهیم خدران وټاکل شو د

فرسټ کلاس سیالیو په یاد سریز کې تر ټولو ډېرې ... افغان لوبغاړي ابراهیم خدران وکړې همداراز د سریز په یادو لوبو کې تر ټولو ډېرې ویکټونه قیس احمد ۱۳ ترلاسه کړې. افغان الف لوبډله بنګله دېش ته تللې او د یاد هېواد له الف لوبډلې سره د کرېکټ د دوو فارمټونو سریز ترسره کوي. لومړی د فرسټ کلاس سریز و او دوهم د پنځو یو ورځنیو لوبو سریز دی، چې د راتلونکې جمعې په ورځ د جولای پر ۱۹مه نېټه پیلېږي. افغان الف لوبډله به هلته د جولای تر ۲۹مې نېټې خپل سفر پای ته ورسوي. له افغان الف لوبډلې سره په دې سفر کې ناصر جمال لوبډلمشر، افسر ځاځي ویکټ ساتونکی، ابراهیم خدران، بهیر شاه، شاهدالله کمال، درویش رسولي، عثمان غني، شراف الدین اشرف، قیس احمد، نوین الحق او یمین احمدزي شتون لري

فضل الله فضلي

په کرېکټ کې د افغان لوبډلې ماتو کوچني کرېکټران ناهیلي کړي

د کرېکټ په نړیوال جام سیالیو کې د افغان لوبډلې پرله پسې ماتو یو شمېر هغه ماشومان او کمکي خوانان چې د لارو او کوڅو پر سر کرېکټ کوي، ناهیلي کړي. د دوی د هر یوه په زړه کې لکه د کرېکټ د نړۍ د نورو ستورو په شان په سترو نړیوالو سیالیو او میدانونو کې د خپل هېواد په استازیتوب د لوبېدو هیلې او ارمانونه پراته دي، خو هغوی، چې دغه ارمان ته رسېدلي او د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې لباس یې پر تن کړی، تر کومه بریده توانېدلي چې د کرېکټ په نړیوال جام سیالو کې د دغو ماشومانو او کمکیو خوانانو زړونه خپل کړي؟

۱۳ کلن تمیم او ۱۶ کلن سمیع الله، چې په ډېرې سختۍ یې بټ او توپ اخیستي او د کابل په حضوري چمن کې له خپلو نورو ملګرو سره کرېکټ کوي، په نړیوال جام کې د افغان لوبډلې وروستیو ماتو یو څه ناهیلي کړي. خو دوی بیا هم کرېکټ نه دی پرېښی او وایي: «دې ماتو په موږ زیات اغېز کړی، ځکه د پرله پسې لوبو بایلل سړي ته خفګان پیدا کوي، ځکه دا

خبره، په نړیوال جام سیالیو کې د افغان لوبډلې د ماتې یو لامل په لوبډله کې د وړتیا له مخې، لوبغاړو ته چانس نه ورکول دي. چې د دوی په خبره، که ملي لوبډلې ته د وړتیا له مخې لوبغاړي وټاکل شي، نو

پسې ماتو پر هغو ماشومانو او خوانانو چې خپل راتلونکی یې کرېکټ ټاکلی، زیات اغېز کړی، خو هغه د دغه اغېز لامل له کرېکټ سره د دوی زیاته مینه بولي او زیاتوي: هیڅ شک نشته چې دا زیات اغېز لري، زموږ د ټولو لمه دا وه،

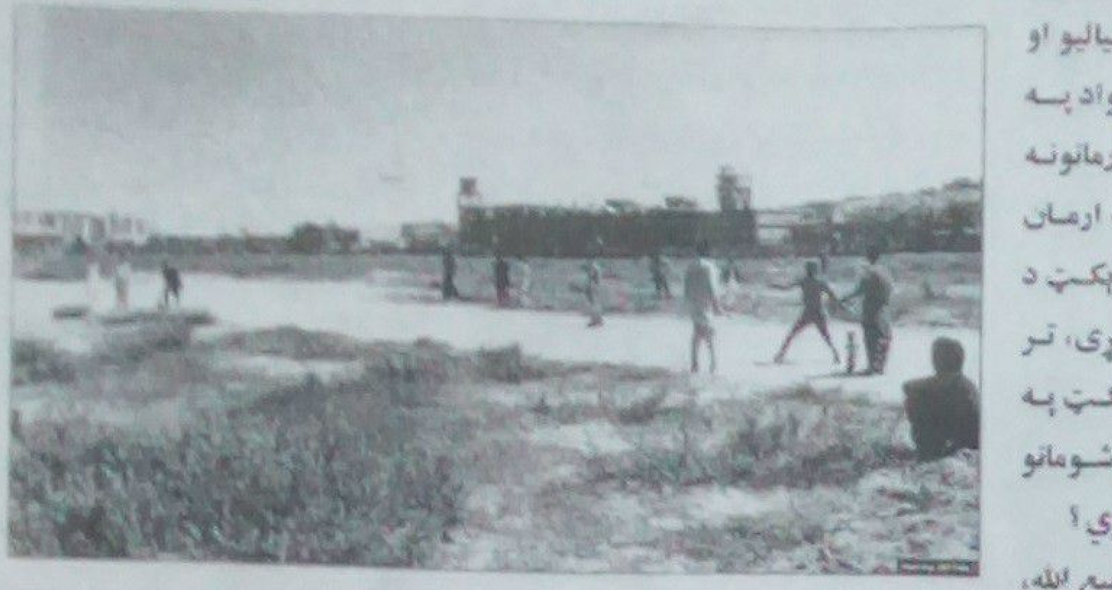

افغانستان له هرې لوبډلې لوبه ګټلی شي. افغانستان د ۲۰۱۹ م کال د کرېکټ په نړیوال جام سیالیو کې چې په انګلستان او ویلز کې د نړۍ د لس غوره لوبډلو ترمنځ وشوې او انګلستان یې اتلولي وګټله، نهه لوبې یې وکړې او خپلې ټولې لوبې یې بایلودې. د کرېکټ مصرښو په نړیوال جام کې د افغان لوبډلې د پرله پسې

چې موږ په خو مجبوره ګڼو، خو له بده مرغه چې ومو نه شوای ګټلای، په دوی چې اغېز کوي، نو دا ښيي چې دوی له کرېکټ سره څومره ګلکه مینه لري، نو دا که له یوې خوا د خفګان لامل شوي، نو بله ورځ که لوبډله لوبې ګټي، نو دوی لا هڅېږي. زه باور لرم چې مشران څومره به وځلېږي، پر کشرانو همدومره به اغېز کوي. د کوڅو

کرېکټ یا په انګلیسي اصطلاح ستریټ کرېکټ، د هر لوبغاړي اساس جوړوي. هر کرېکټر په لومړیو کې په همدې کوڅو او لارو کې کرېکټ کوي او بیا ورو ورو مخته ځي او تر ملي لوبډلې ځان رسوي او په نړیوالو میدانونو کې د خپل هېواد بیرغ ځلوي او ستر ستوم ځیلوي، خو دا یوازې تمیم او سمیع الله نه دي چې په نړیوال جام سیالیو کې د افغان لوبډلې ماتو ناهیلي کړي، بلکې داسې ګڼ شمېر نور ماشومان او خوانان شته چې په ډېرو سختو شرایطو کې په خاورینو او له دوړو ډکو میدانونو کې کرېکټ کوي او غواړي چې په راتلونکې کې د کرېکټ ستوري شي.

ماتو لامل د نړیوال جام په درشل کې د لوبډلمشر بدلول، په لوبډله کې ډلبازي، له اروپایي میدانونو سره د افغان لوبغاړو نابلدتیا او د لوبغاړو خراب فټنس بولي. نل حواد افغانستان د کرېکټ بورډ د کورنې کرېکټ پخوانی مسوول او اوسنی د رسنیو مېنجر نظیم جار عبدالرحیمزي هم مني، چې د افغان لوبډلې پرله

عادي لوبې نه وې، د نړیوال جام لوبې وې. دغو ماتو خوانان زیات ناهیلي او له کرېکټه زړه توري کړي چې دا څه وشول؟» دې ماتو د خلکو او زموږ په روحیاتو زیات اغېز وکړ. دوی پرله پسې ماتې وخوړې. د افغانستان اتلان چې داسې شي، نو له ځاګېله وکړو! لږ تر لږه یې دوه ماتې کړی بس» د تمیم او سمیع الله په

محمد واصل وصال

راشد خان او حضرت ځاځي د کرېکټ اکاډمي جوړه کړه

د افغانستان د کرېکټ ملي لوبډلې لوبډلمشر راشد خان او لوبغاړي حضرت الله ځاځي په ګډه د خوانانو لپاره د کرېکټ د زده کړې اکاډمي جوړه او ګټې اخیستنې ته وسپارله. د معلوماتو له مخې، په پلازمېنه کابل کې راشد خان او حضرت الله ځاځي د کرېکټ دا روزنځای له نویو امکاناتو او پرمختللو وسایلو څخه جوړه کړې، چې اوونۍ وړاندې د یو لړ مراسمو په ترڅ کې پرانیستل شو. له دغو مراسمو یو شمېر خبریالانو «خیبال ډاټ کام» ته ویلي، چې د راشد خان او حضرت الله ځاځي کرېکټ اکاډمي له ډېرو نوښتونو سره په مکمله توګه د تمریناتو لپاره چمتو شوې ده. راشد خان د اکاډمۍ د پرانیستې په

مراسمو کې وویل: «دا اکاډمي له ډېرو نویو او تازه بدلونونو او زیاتو اسانتیاوو سره جوړه شوه، چې د هېواد د خوانو لوبغاړو په خدمت کې به تل قرار ولري.» راشد خان دغه راز

خدمت وباله، چې له دې سره به نور ډېر کارونه هم وکړي او په دغې اکاډمي کې به ډېرو خوانانو ته د ملي لوبډلې څېنې لوبغاړي روزنه هم ورکړي. د دې اکاډمۍ د پرانیستې په

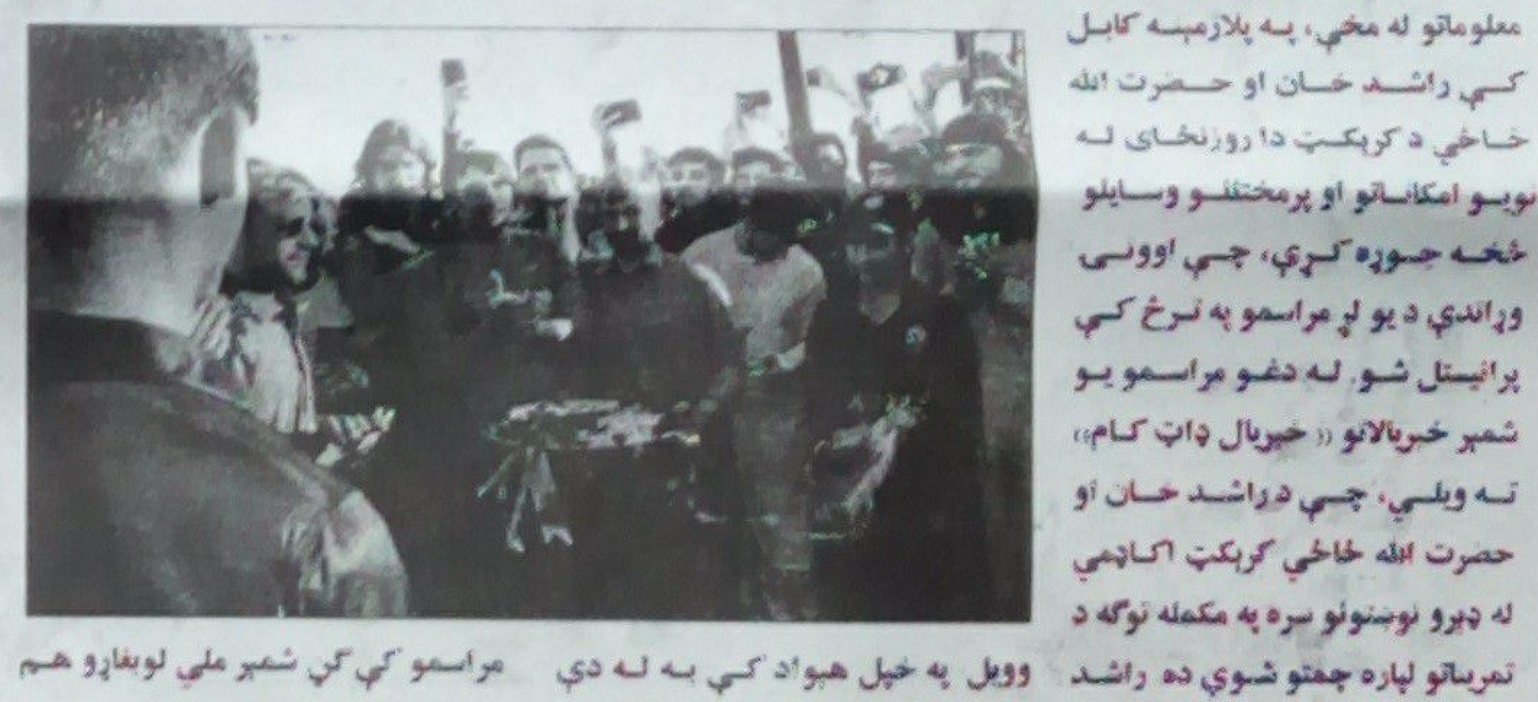

وویل په خپل هېواد کې به له دې وروسته هم پانګونه کوي. هغه دا یو

مراسمو کې ګڼ شمېر ملي لوبغاړو هم برخه اخیستې وه، چې له ډلې یې

پخواني لوبډلمشر اصغر افغان، رحمت شاه زرمتي، شاپور خدران، حشمت شهیدي او په خپله راشد خان او حضرت ځاځي هم برخه درلوده. د کرېکټ دا اکاډمي، چې له پخوا راهیسې د جوړېدو په حال کې وه، هغه وخت د دې اکاډمۍ مسوولیت د بل چا په لاس کې و، خو اوس راشد خان او حضرت الله ځاځي د دې روزنځای مسوولیت او صلاحیت په غاړه اخیسته. حضرت ځاځي او راشد ... ژمنه وکړه، چې په دې اکاډمۍ کې به کوچنیو، منظم سیستم او په ښه شکل به خوانانو ته د کرېکټ زده کړه ورکړي. د یادونې وړ ده، چې له دې وړاندې بل افغان لوبغاړي محمد نبي هم یوه اکاډمي په استرالیا کې د مهاجرو او هلته د مېشتو افغانانو لپاره جوړه کړې وه، چې اوس هم د مهاجرو په خدمت کې ده.

ورزش های رزمی بهترین وسیله تقویه صحت جسمی، عاطفی و روحی است

در ایام قدیم مردم کره زمین ورزش های مختلف و گوناگون را بخاطر به دست آوردن اهداف متفاوت انجام می دادند. در آن زمان ورزش بیشتر بخاطر سرگرمی شاهان، حفظ قلمرو، وسعت بخشیدن به امپراتوری ها و حفاظت جان، مال و کاروان های تجارتی مورد استفاده قرار می گرفت. ولی به مرور زمان ورزش در بین کشورهای جهان از جایگاه ویژه و ارزش خاص برخوردار شد. در عصر کنونی ورزش یکی از کارهای مهم و ارزشمند جامعه بشری به شمار میآید. امروزه ورزشکاران رشته های مختلف از قبیل بوکس، پهلوانی، جیدو، تکواندو، مبارزات آزاد جمناستیک، فوتبال، والیبال، کرکت وغیره، به سطح ملی و بین المللی مسابقاتی را انجام میدهند و به خود و کشور خود افتخارات بزرگ را کمایی میکنند.

سپورت وسیله ایست که صحت و سلامتی جسمی و روانی افراد جامعه را تضمین میکند. امروزه اکثریت مردم جهان بیشتر امراض کشنده و خطرناک را توسط سپورت وقایه و تداوی میکنند. افغانستان هم از جمله کشورهای است که در این اواخر ورزش در آن نسبت به سابق پیشرفت های چشمگیر داشته و علاقمندان زیادی را نیز به خود جلب نموده است. به ارتباط پیشرفت ورزش های رزمی در افغانستان مصاحبه یی را با یکی از پیش کسوت های محبوب و مشهور اداره ورزش کشور انجام داده ایم که توجه تان را به خواندن آن جلب می نماییم

استاد خبیر عمرخیل فرزند محمد نبی در سال ۱۳۵۸ خورشیدی در یک خانواده متدین، روشنفکر و ورزش دوست در ولایت لغمان چشم به جهان گشود. تحصیلات خود را الی سویه بکلوریا در کشور قزاقستان شهر الماتا به پایان رسانیده و به زبان های پشتو، دری، روسی، قزاقی و اردو آشنایی و بلدیت کامل دارد. کارکرد های ورزشی استاد خبیر عمرخیل قرار ذیل است: سرتربیر تیم ملی کیک بوکسینگ افغانستان، آمر برگزاری مسابقات پرورش اندام، رییس مجتمع های ورزشی، رییس فدراسیون باتوران دود و آرچری افغانستان

سوال: استاد محترم! شما چی وقت و در کجا به ورزش دلخواه خود رو آوردید؟

جواب: بناً به شوق و علاقمندی خاصی که به ورزش داشتم در سال ۱۳۶۸ خورشیدی در کشور روسیه تحت نظر مربیان خارجی به ورزش رزمی و اجتماعی رو آوردم

سوال: دست آورد های ورزشی تان چقدر است و کدام ها اند؟

جواب: ۲۲ مدال ۷ کپ قهرمانی و ۲ جام اخلاق را از مسابقات داخلی و خارجی کسب کرده ام و ۲۸ بار به حیث نماینده رسمی افغانستان در مسابقات آسیایی و جهانی اشتراک نموده ام و دارای کمربند سیاه دان ۷ کیک بوکسینگ داور ملی و بین المللی نیز میباشم و بیش از ده ها تقدیر نامه را از رویدادهای مهم داخلی و خارجی بدست آوردیم و نیز بیش از ۲۰ کلپ ورزشی را به سیستم ستندرد بین المللی ایجاد کردیم که صدها جوان روزانه در آن مصروف تمرینات ورزشی هستند و ناگفته نه ماند که اکثراً ورزش کاران نخبه رشته های رزمی و پرورش اندام شاگردان بنده میباشند و نیز سه بار جهت ترنینگ در رشته مربی گری در کشور های تایلند، اوکراین و یونان در سال های ۲۰۰۹، ۲۰۱۱، ۲۰۱۲ اشتراک کردم.

سوال: استاد محترم! تا حال چند سفر ورزشی به کشورهای خارجی انجام داده اید؟

جواب: سفرهای خارجی بنده بسیار زیاد است از جمله به کشورهای روسیه، تایلند، یونان، اوکراین، ایتالیا، ترکیه، دنمارک، قزاقستان، ازبکستان، تاجکستان، ترکمنستان، چیچنی، داغستان، پاکستان، قرغزستان، کوریا، ایران، هند، امارات متحده عربی، تایوان، فلیپین وغیره سفر های خارجی انجام داده ام

سوال: شما اکنون به حیث رییس فدراسیون باتوران دود و آرچری افغانستان نیز ایفای وظیفه میکند فرق بین این رشته ورزشی و سایر رشته های ورزشی در چیست؟

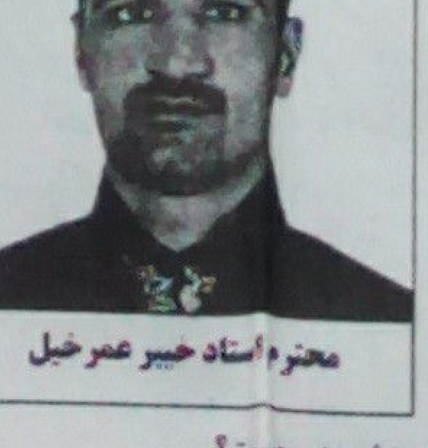

محترم استاد خبیر عمرخیل

جواب: ورزش باتوران دود یک ورزش افغانی است که اصطلاحات این رشته به دو زبان ملی ساخته شده باتوران به معنای قهرمان، شجاع، جنگ جو و دلیر و دود به معنای رسم و رواج فرهنگ و آرچری هم به معنای تیر و کمان است.

سوال: بنیانگذاران و موسسین این رشته ورزشی در افغانستان کی ها اند؟

جواب: بنیان گذاران این رشته همایون عالمیان، قسانور زوور داکتر عتیق احمدزی و تعداد دیگر از ورزشکاران است. این رشته ورزشی در چوکات تربیت بدنی و کمیته ملی المپیک رسماً در سال ۱۳۸۴ هـ ش به فعالیت آغاز نمود

سوال: از آن جاییکه ورزش آرچری یا تیر وکمان از تاریخچه طولانی برخودار است، وگفته میشود که اولین خاندان ورزش های المپیکی نیز به شمار میاید. آیا تا به حال این ورزش را از آدرس افغانستان در بازی های المپیکی شامل ساخته اید یا خیر؟

جواب: ورزش آرچری یا تیر و کمان واقعاً یک ورزش تاریخی است که شامل بازی های المپیکی نیز میباشد ولی تا به حال از آدرس افغانستان این ورزش در بازی های المپیکی رسماً ثبت و راجستر شده اما کوشش های ما بخاطر ثبت و راجستر این ورزش در بازی های المپیکی جریان دارد.

سوال: آیا تا به حال در این رشته ورزشی ورزشکاران تان در مسابقات خارجی اشتراک نموده اند یا خیر؟

جواب: در بخش آرچری یا تیر و کمان یک بار در مسابقات جنوب آسیا ورزشکاران ما اشتراک نمودند و مقام سوم افتخاری را به نفع افغانستان کسب نمودند.

سوال: به نظر تان ورزش های رزمی زیاد در افغانستان پیشرفت نموده یا ورزش های اجتماعی؟

جواب: در هر دو بخش ورزشکاران ما خوب درخشیده اند و به شکل مساوی در افغانستان فعلاً هم ورزش رزمی پیشرفت کرده وهم ورزش اجتماعی که شامل فوتبال، کرکت، والیبال، فوتسال و غیره میشود

سوال: استاد محترم با وجودیکه ورزشکاران ما با مشکلات زیاد مواجه اند، و امکانات کافی هم در اختیار ندارند، نظر به سایر کشورهای جهان، چه باعث شده است که در اکثر مسابقات ورزشکاران ما نتایج خوبتر به نفع افغانستان کسب میکند

جواب واقعاً ورزشکاران ما مشکلات زیاد دارند عواملی که اکثریت وقت ها باعث کامیابی ورزشکاران ما میشود در قدم اول روحیه بلند وطنپرستی است که در نزد ورزشکاران ما وجود دارد صبر، استقامت، تلاش پی در پی ایمان و باور داشتن به کامیابی مثبت اندیشی از عواملی است که در موفقیت ورزشکاران ما نقش بارز را بازی میکند.

سوال: استاد محترم! در آینده چه پلان هایی دارید بخاطر رشد ورزش باتوران دود و آرچری در افغانستان؟

جواب: بخاطر رشد هر چه بهتر و خوبتر این ورزش ما سیمینار ها، کورس های آموزشی، مسابقات رون و تیم ملی را برگزار می نماییم و به چهره برتر این رشته زمینه مسابقات خارجی را فراهم میسازیم.

سوال: پیام تان به ورزشکاران و آن عده کسانیکه ورزش نمی کنند چیست؟

جواب: ورزش وسیله صحت جسمی روحی و عاطفی هر انسان است هدف اصلی سپورت یافتن حقیقت، حاکمیت انسان بالای خود و نفس خود است، زمانیکه یک انسان به نفس خود حاکم شود در هر کار کامیاب وموفق شده میتواند و پیام من برای آن عده کسانیکه ورزش نمی کنند این است که ورزش کنند تا در تمام امورات زندگی خود نتایج خوبتر کسب نمایند

سوال: استاد محترم! تشکر از اینکه وقت گرانبهای تان را در اختیار ما گذاشتید. در آخر از دولت افغانستان در رابطه به پیشرفت ورزش به خصوص ورزش باتوران دود و آرچری چی میخواهد

جواب: خواست من از دولت افغانستان این است که بخاطر رشد ورزش زمینه گرفتن سیمینار ها، کورس های آموزشی، مسابقات ملی و بین المللی را به ورزشکاران این رشته و سایر رشته ها فراهم بسازد.

محمدطارق صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترکيې له ((TRT)) راډيو تلويزيون سره د جمهور...

د افغانستان پر ضد کوم تاً اعلام شوی جنګ پيل شوی. تر اوسه هم دوام لري. تروريستي ډلې اوس هم د مدارسو د شبکو له لارې پناه ځايونه او بسپنه لري؛ چې په لوړپوړو مرحلو کې په همدغو ځايونو کې د دوی خوځښت چاري د پخوا په څېر روانې دي. ما اوس د پاکستان حکومت ته کار کوی چې په دې هيواد کې د مدرسو تعليمي نصاب بدل کړي.

عمده موضوع چې لومړی وزير عمران خان هم په مکرر ډول يادونه کوله. دا وه چې آيا د پاکستان پخواني پاليسي ختمې هيواد په ګټه يا په زيان ده. د دواړو هيوادونو (افغانستان او پاکستان) راتلونکې اړيکې به د دې پوښتنې ځواب روښانه کړي. زموږ موخه دا ده، چې دواړه خپلواک هيوادونه د هر اړخيزو همکاريو اړيکې پيدا کړي. موږ کولای شو دغو دوه اړخيزو ګټو ته زمينه برابره کړو.

په اسلام آباد کې مې په خپله وينا کې د اتصال موضوع په وضاحت تشريح کړه هغه موضوعات چې ما ورته اشاره وکړه دا وو، چې افغانستان له ډول تضمينونه برابرولی شي هدف دا و، چې هغوی ته وادار ورکړو چې دواړه هيوادونه کولای شي خپل ځان له وابستګۍ خلاص کړي او د انرژی، ګازو، اتصال، نوري فايبر او نورو برخو کې همکارۍ ته زمينه برابره کړي. د دې موخې د ترلاسه کولو لپاره بيو چوکاټ شته چې موږ کولای شو سياسي، امنيتي حسابونه، د جرمونو وضع کول، په منځونې، لوليز او جاپيرال ساتنې برخو کې هغوی (د پاکستان سوداګرو او پانګوالو) ته تضمينونه برابر کړو. موږ بايد د خپلو اړيکو په اړه فکر وکړو او کولای شو له يوه بل سره کار وکړو. په رښتيا هم چې دا د پاکستان لپاره يوه حياتي پوښتنه ده سره له دې چې پاکستان په سالونو ډول يو بوسنګر هيواد دی او په اميراکه ډول خپل رول لوبوي. خو پخوانيو پاليسيو دغه هيواد سروي کړ: تر هغه ځايه چې د بيوزلۍ کچې د راکمولو پر ځای يې دغه هيواد د پورونو زياتوالي او راتلونکي ابهام سره مخ کړی دی. د يادولو وړ ده، چې لومړی وزير عمران خان په جدي ډول د بيوزلۍ د له منځه وړو په لټه کې دی. که چيرې د بيوزلۍ له منځه وړل، جاپيرال ساتنه او د اتصال اجنډا د خپلې کچې همکاري، اساس وټاکو، فکر کوم کولای شو مخکې ولاړ شو، خو د دغو اقداماتو سره برخه په هغو تصميمونو پورې اړه لري، چې په راتلونکو مياشتو کې ترسره کېږي.

خبريالله که چيرې په امنيت خبرې وکړو پر طالبانو سربېره، نورې وسله والې ډلې هم په افغانستان کې فعاليت لري حاضرمه کولی شو د داعش نوم واخلو په همدې حال کې، له هيواد څخه د دفاع په برخه کې د افغانستان د امنيتي او دفاعي ځواکونو د ظرفيت په اړه هم زيات بحثونه شوي دي ستاسو په نظر، آيا افغان امنيتي ځواکونه په يوازې ځان کولای شي له هيواده دفاع وکړي يا د زيات نور وخت لپاره هم بهرني ملاتړ ته اړتيا لري.

جمهور رييس غني له پوښتنې مو مننه دا موضوع دوې برخې لري لومړی اجازه راکړئ چې د هيواد د امنيتي ځواکونو د زړورتيا، قربانيو او هيوادني مينې له امله هغوی ته احترام اداء کړم کله چې زه د افغانستان جمهور رييس شوم، له ياده مه وباسئ چې ټولو

تحليلګرانو همدا وړاندوينه کوله چې په شپږو مياشتو کې به امنيتي ځواکونه سقوط شي. هغوی غوره او غښتلي شوي. ډول عصر مې هغه کړې چې جوړولو او آبادۍ ته پيارۍ وليسو، نه د جګړې رهبرۍ ته. خو د وسله والو ځواکونو د اعلی سرقوماندان په توګه د هيواد په امنيتي او دفاعي ځواکونو کې زيات وخت په امنيتي برخه کې اصلاحات ترسره شوي، هغه څه چې په تير کې له مقاومت سره مخ شوي وو حاضر شمه، د افسرانو، بريدملانو او سرتېرو غوره او نوی نسل په هيواد کې فعاليت کوي، د دې برخې اصلي ستونزه په سيستمونو، پروسو، مديريت او رهبرۍ کې وه.

سږ کال، په ځانګړي ډول په تيرو شپږو مياشتو کې، په امنيتي برخه کې د همکارانو مې په غوره ډول خپلې دندې ترسره کړې. دا د فشې بو اړخ دی، دا څکه چې موږ د سل زره نړيوالو ځواکونو خالي ځای ډک کړ او د جمهور رييس کرزي په وخت کې مې په وينا د امنيتي مسوولينو د لېږد بهير طرحه او مديريت پر غاړه درلود.

دويمه برخه، د ترهګرۍ موضوع ده ترهګري يوازې زموږ ستونزه نه ده، بلکې يوه سيمه ييزه او نړيواله ستونزه ده ولې موږ پر دې ټينګار کوو چې له طالبانو سره د سولې بوې خو کړې نه ورسېږو، دا څکه چې طالبانو (په افغانستان کې) نورو اترهګرو) ډلو ته د ودې مناسب بستر برابر کړی دی.

داعش هم د همدغه مناسب بستر په پايله کې چې هغوی ته برابر شوی (افغانستان) ته راغلل او په پايله کې (زموږ له ځواکونو سره) جنګېږي. له اوسنی جګړې د (طالبانو) ايستل به له بهرنيو اشغالګرو سره د تاوتريخوالي ستوزې نه بدلون ورکړي او هغه مهال تولنه کولی شي د هغوی په مقابل کې بسيج شي. افغانستان د سيمې او نړۍ د امنيت لومړۍ کرښه ده موږ د هر يوه هيواد په استازولۍ جنګېږو، دا څکه چې سيمه ييزه همکاري موږ په خيرات کې نه غواړو، بلکې رښتيني کېدل يې ګټېو همکاريو ته اړتيا لري موږ د (ځواکونوا د شمېر په برخه کې انطاف منوونکي يوو هر څومره چې کنترلی کېږو، په همغه کچه به د ځواکونو شمېر کم شي او کمو مالي سرچينو ته به اړتيا وي باورې يم چې په راتلونکو څلورو پنځو کلونو کې به د اقتصادي ودې او د اتصال اجنډا د عملي کولو له امله، ډېرو کمو مالي سرچينو ته اړتيا ولرو له بل لوري، موږ بايد د مختلفو سناريوګانو وړاندوينه وکړو د دې پوښتنې اد افغان ځواکونو وړتيا او له بهرني ملاتړ سره اړيکې) ځواب له هغو سناريوګانو سره تړلی، چې وړاندوينه يې کېږي اوس ورته مشخص ځواب نشو ورکولی

خبريالله تاسو يو وخت د امريکا متحده ايالاتونو جمهوررييس ډونالډ ټرمپ ته له افغانستان څخه (د امريکايي ځواکونو له وتلو پرته) د لګښتونو د کموالي پلان ورکړی و آيا په دې اړه بحثونه دوام لري؟

جمهوررييس غني يقيناً موږ په دې اړه دوامدار بحثونه لرو خوښ يم، چې همدا اوس هم موږ د لګښتونو د کموالي په حال کې يوو موږ همدا راز زموږ په غوښتنه د ځواکونو د شمېر په کموالي مفصل بحثونه

[illegible]

شوخی با رسانه ها!

[illegible]

مطالعه کتاب ((اگر جهانيان شکست بخورند)) ...

نيروهای جامعه جهانی در اثر انگيزه های گوناگون داخلی و خارجی، احساس و حضور آنها حتمی و ضروری پنداشته شود افغانها در اساس پندار بر منفعت های ملی خويش ميتوانند درين باره فکر کنند که به چقدر نيروها و برای چه مدت نياز است

آن افغانانی که به رازهای منفعت های ملی کشور ميدانند آنان اين نياز را احساس می کنند که نيروهای خارجی تا آن زمان در افغانستان بايد بمانند که افغانستان و اردوی آن قابليت دفع و طرد حملات دشمنان مغرض داخلی و خارجی را داشته باشند تا بقيه جهان از سوی افغانستان احساس آرامش و مصئونيت داشته باشد

اين يک حقيقت روشن و هويدا است که در رگ های اين ملت غيور خون تمدن دوران ميکند و به گونه همه جانبه بايد از اسارت جنگ و جنگ طلبان رهايی يابند که پس از چنين حالتی، نه بهانه ای برای گسيل نيروهای جهانی به ميان آمده ميتواند و نه نيازی به حضور آنان ميرود و نه افغانان ديگر تحمل آمدن نيروهای خارجی را دارند

برگ های کتاب ((اگر جهانيان شکست بخورند)) عناوين ذيل را احتوای می نمايد

- اين مجموعه از نوشته های سياسی و اجتماعی ((اگر جهانيان شکست بخورند)) يک کرسی رياست جمهوری و يک فرجس نامزدان، محکمه خود قابل محکمه است، سوزاندن مکتب ها، سوزاندن زنده گانی، احمدی نژاد در افغانستان به انگيزش نژادی ميپردازد، هفتم و هشتم ثور، دو سر يک اندوه، نياز به قانونيت و حضور نيروهای جهانی، القاعده در افغانستان و القايده در پاکستان، فرهنگ شکايات سياسی در افغانستان، سياهپوستی در آستانه کاخ سفيد، فترمادرسياری از بدبختی ها، بنا براين چه خواهد شد؟ اطمينان به تمام افغانان ملت پرور، سياست بيمار و ادويه تاريخ گذشته، فرياد چهارتراش وغيره ميباشد، اين کتاب به زبان پشتو ودری هرکدام آن به تيراژ يک، يک هزار جلد در مطبعه دانش به چاپ رسيده است

افغان اعلانات

شماره دعوت نامه داوطلبی MOE/NCS-007/98-NCB

وزارت معارف ازتمام داوطلبان واجد شرايط دعوت مينمايد تا درپروسه داوطلبی تهيه وخريداری خدمات اسمارت نت (Smart Net) ضرورت رياست تکنالوژی معلوماتی بابت سال مالی ۱۳۹۸ اشتراک نموده ونقل شرطنامه مربوط را درحافظه يافلش دسک ويا ازويب سايت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خويش رامطابق شرايط مندرج شرطنامه وطبق قانون وطرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاريخ نشر اعلان الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر روز پنج شنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۷ ميباشد به آدرس ذيل ارايه نمايند. آفرهای نا وقت رسيده وانترنتی قابل پذيرش نميباشد تضمين آفر بصورت پول نقد و ياتضمين بانکی 190,000 افغانی (يک صد و نود هزار افغانی) بوده آدرس مندرجه فوق

مديريت عمومی تدارکات اجناس، رياست تدارکات، دهليز «ب» وزارت معارف - محمد جان خان وات، ده افغانان، کابل - افغانستان

۲۵۲۵

پاسپورت سياحتی به اسم موس خان ولد محمد نبی مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم خالد ولد فضل مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۴

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم مختار احمد ولد نوروز مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۵

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم احمد زی ولد نوربالی مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم اوراس محمد ولد عبيدالله مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۷

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم محمد آغا ولد نورالحق مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۹

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی نمبر ۱۰۲۰۴۵۱ به اسم شرکت تجارتی سردار محمد مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۸

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم زلمی ولد بيرات خان مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم محمد جاويد ولد زلمی مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۴۴

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی دارای نمبر ۷۰۲۱ به اسم شرکت ميوند جنرال لوجستيک لميتد مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۲۷

◈ ◈ ◈ ◈

يک قطعه جواز يک دوکان واقع منطوی

جوزه اول به اسم خان محمد ولد جمعه خان مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۲۰

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم لنا بنت محمد کريم مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۲۹

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم خال مراد ولد عبدالسلام مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۳۰

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم نورمحمد ولد تاج محمد مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۲۱

◈ ◈ ◈ ◈

در رياست مالی واداری شاروالی کابل مراجعه نمايد درغير آن حق شکايت را نخواهد داشت ۲۲۹۰

◈ ◈ ◈ ◈

يک قطعه کارت هويت مربوط محترم دوهم بريدمن سيدصاحب الدين فرزند ملا شريف کارمند اداری رياست شاروالی ابتدايه مبارزه عليه جرايم امنيت داخلی و خارجی مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۲۸۹

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم سيد نصير ولد احمد ابراهيم مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۱۸

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم حبيب الله ولد احمد نعيم مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۱۹

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی ۱۰۱۰۲۱۱۸ به اسم معصومی لميتد مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۲۰

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سياحتی به اسم ميراحمد ولد خال محمد مفقود گرديده اعتبار ندارد ۲۷۲۲

◈ ◈ ◈ ◈

نشر اعلان الی ۲۱ روز تقويمی از آمريت تهيه وتدارکات پوهنتون علوم طبی در اوقات رسمی بدست آورند شرطنامه را مطالعه نموده و آفرهای خويش را مطابق شرايط مندرج شرطنامه طبق قانون وطرزالعمل تدارکات طور سربسته ارايه نمايند، آفرهای ناوقت رسيده وانترنتی قابل پذيرش نميباشد

تضمين آفر بصورت تضمين خط بانکی ارايه گردد، وجلسه آفرگشايی بروز وتاريخ تعيين شده مندرج شرطنامه در معاونيت مالی واداری، رياست پوهنتون علوم طبی کابل واقع سرک عمومی کارته سخی دايرميگردد

◈ ◈ ◈ ◈

محترم رحيم جان ولد نورعلم دارنده تذکره نمبر ۴۸۱۹۹۷۰ مسکونه ولايت ننگرهار ميخواهد بحيث دربوود درمربوطات شاروالی کابل تقرر حاصل نمايد نامبرده اگر به دواير و موسسات مسئوليت داشته باشد الی مدت يک هفته

اوراق دعوی خير ولد نورالله عليه اسامیان تيمور ولد عبدالغياث وحکمت الله ولد تيمور در اين محکمه تحت رسيدگی قرار دارد بنابر اين به اطلاع اسامیان تيمور ولد عبدالغياث وحکمت الله ولد تيمور رسانيده می شود تاجهت رسيدگی دعوی به محکمه حاضر گردند در صورتيکه نامبرده گان تامدت دوماه جهت تعقيب دوسيه نسبتی شان به محکمه ابتدائيه تجارتی ب ولايت کابل حاضر نگردد در غياب شان تصميم اتخاذ وانگاه حق شکايت را ندارند ۲۲۱۱

◈ ◈ ◈ ◈

موضوع اعلان سه سيت تجهيرات طبی مورد ضرورت ديپارتمنت اورتوپيدی شفاخانه تدريسی علی آباد

رياست پوهنتون علوم طبی کابل "ابوعلی ابن سينا" از تمام داوطلبان واجد شرايط دعوت مينمايد تا در پروسه داوطلبی باز داخلی پروژه سه سيت تجهيزات طبی مورد ضرورت ديپارتمنت اورتوپيدی، شفاخانه تدريسی علی آباد رياست پوهنتون علوم طبی کابل "ابوعلی ابن سينا" اشتراک نموده ونقل شرطنامه مربوط را از تاريخ

مهرنواخانه عبدالخالق عزيزی ملکيت عبدالسميع ولد بسم الله دارنده تذکره ج سوم ص ۱۲۳ ث ۲۶۰۳ مسکونه اصلی ولايت کابل واقع ناحيه هشتم ولايت کابل مفقود گرديده از اعتبار ساقط است اشخاص وموسسات ودواير دولتی در مورد ادعای داشته باشند از تاريخ نشر اعلان الی مدت سه يوم به اين آدرس مراجعه نمايند ۲۵۴۶

◈ ◈ ◈ ◈

محمد فاروق فرزند محمد نعيم دارنده تذکره ج ۷ مرکز گرديز سال ۱۳۵۷ ص اول ث ۲ مسکونه اصلی ولايت پکتيا امتياز يک باب درملتون ملکيت خويش را به اسم نوی شهشاه واقع ناحيه هشتم ولايت کابل بالای محترم سيد کبير ولد لعل سيد دارنده تذکره جاول ص ۱۲ ث ۶۰۳ مسکونه اصلی ولايت ننگرهارفروش ميرساند اشخاص موسسات ودواير دولتی که بالای در ملتون مذکور ادعای داشته باشند از تاريخ نشر اعلان الی مدت ده يوم به اين اداره اطلاع دهد ۲۲۸۶

◈ ◈ ◈ ◈

(c) ketabton.com: The Digital Library

HEWAD DAILY

هېواد

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸ کال د چنګاښ ۲۷ مه ۱۴۴۰ ق د ذوالقعدې ۱۵ مه د 18/7/2019

په فارياب کې د طالب قوماندان په ګډون ۱۹ وسله وال وژل شوي

[illegible]

د فوټبال په نړيوال جام کې د افغانستان ځای معلوم شو

[illegible]

ولسمشر غني د سعودي له شهزاده سره پر دوه اړخيزې همکارۍ خبرې کړې

ولسمشر له محمد بن سلمان سره په ټیلیفوني تماس کې د سولې لپاره د سعودي پر رول، امنيتي مسايلو، تروريزم ضد جګړه او د سعودي عربستان بازارونو ته د افغاني توليداتو په برخه کې د خپلو ورځو کولو په اړه خبرې کړې دي

ولسمشر غني د سعودي عربستان له شهزاده او وليعهد محمد بن سلمان سره په افغانستان کې د سولې لپاره ... له ارګه په دې اړه په خبره شوې خبرپاڼه کې راغلي، ولسمشر غني شپې په ماښام له محمد بن سلمان سره ټیلیفوني تماس نیولی ورسره یې د سولې لپاره د سعودي پر رول، امنيتي مسايلو، تروريزم ضد جګړه او د سعودي عربستان بازارونو ته د افغاني توليداتو په برخه کې د خپلو ورځو کولو په اړه خبرې کړې دي ولسمشر دغه راز له شهزاده بن سلمان سره په سیمه ییز اقتصادي اتصال کې د سعودي عربستان په رول هم ټینګار کړی سعودي عربستان هغه هېواد دی چې د افغانانو په مشرۍ او مالکيت يې د سولې له پروسې ملاتړ کړی خو ورسره په خنګ کې داسې هم ویل کېږي چې سعودي د پاکستان په څېر له ترهګرو ډلو څخه قوي ملاتړ کوي، خو دواړو هېوادونو یې تل دا تورونه رد کړي دي

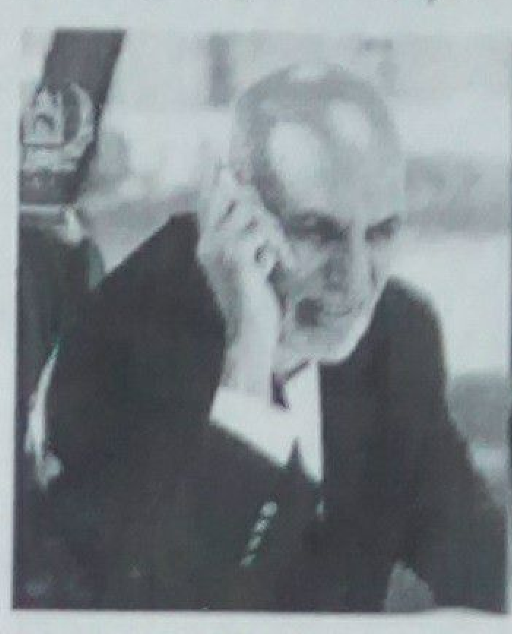

سیما سمر تر ۱۸ کلونو وروسته له دندې لرې شوه

د ولسمشرۍ ماڼۍ يوې معتبرې سرچينې ویلي، چې د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کميسيون مشره ډاکټره سیما سمر له دندې لرې شوې ده دغه سرچینې پرون امریکا غږ ته ویلي، چې ... په ځای یې شوکه معرفي شي. دا په داسې حال کې ده چې، افغان ولسمشر محمد اشرف غني، عبدالله عبدالله، سرور دانش، لوی څارنوال او د افغانستان قاضي القضات څه موده مخکې له څو تنو سره د بشري حقونو د خپلواک کميسيون د کمېشنرۍ لپاره مرکې کړې دي. سیما سمر له شاوخوا اتلسو کلونو راهیسې د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کميسيون مشره وه

هيڅ ترهګر به سرپورته کولو...

کانګرس ته په راپور کې ويلي چې داعش ډلې په افغانستان کې فعالیتونه پراخ کړي او زیاتي سیمې یې ولکه کړې دي. خو د ملي دفاع وزارت وياند روح الله احمدزي يې ويلي: افغان ځواکونو د ترهګرو د فعاليت سيمې پر دوی تنګې کړې دي. نوموړي دغه راز زياته کړه، افغان ځواکونو اوس د لوبو لارو د امنيت په خوندیتوب کې هم بریا ترلاسه کړې او ګټې لوبې لارې يې پرانيستي دي

حکومت د ملکي تلفاتو د مخنيوي ګډه کميټه جوړه کړه

ملي امنيت شورا د عملياتو د څار او د ملکي تلفاتو د مخنيوي لپاره د امنيتي ارګانونو ګډه کميټه جوړه کړه. د ملي امنيت شورا له خوا په دې اړه رسنیو ته استول شوې خبرپاڼه کې راغلي، د دغې ځانګړې کمیټې په اړه پریکړه د امنيتي بنسټونو رهبرۍ په غونډه کې شوې ده. خبرپاڼه د ملي امنيت شورا سلاکار حمدالله محب له قوله ليکي، حکومت د ملکي تلفاتو د مخنيوي لپاره هر ډول ممکن ګامونه اخلي، خو طالبان يا برعکس له ملکي وګړو څخه د سپر په توګه استفاده کوي او په لوی لاس ملکي سيمې تر بريدونو لاندې نيسي. دا په داسې حال کې ده چې په دې وروستيو کې د ځانګړو شپنو او هوايي عملياتو له کبله په بغلان، وردګو، لوګر او ارزګان کې د ملکي تلفاتو د اوښتو ادعاوې شوې دي. ملګرو د طالبانو له خوا په زابل، غور او کندهار کې د توغندیز بريد او سړک غاړې ماين چاودنو کې د درنو ملکي تلفاتو راپورونه راغلي دي همدا راز په کابل او غزني کې وروستيو بريدونو هم وښودله چې د طالبانو په نسبت لګونه چنده زيات ملکيان په کې زيانمن شوي دي. په دې تړاو تېره ورځ په کابل کې د يوناما دفتر له ښکيلو لوريو وغوښتل چې ملکي تلفات صفر کړي. دغه راز يې پر طالبانو غږ وکړ چې سړک د غاړې ماينونه ړندې او ناقانونه وسلې دې چې اکثره تاوان يې ملکيانو ته اوړي

د سولې احتمالي هوکړه، پر ولسمشريزو ټاکنو اغېز...

چې د ارګ پر رسمي فيسبوک پاڼه خپره شوې، ساطلي غني زياته کړې: «انتخابات مهم دي، ځکه انتخابات د اساسي قانون له مخې يو ضروري پروسه ده او د افغانستان راتلونکي ولسمشر هغه کس وي چې بېل شوک بايد د سولې لپاره واک ولري، ځکه سوله سختې پرېکړې، سختي چاني وهل غواړي او بايد وکولی شي چې نړۍ يې د افغانستان پر خلکو ومني.» ولسمشر غني ټېنګار کړې چې د موقت حکومت اوازې بې معنا وبللې. نوموړي همدارنګه له طالبانو سره د سولې د چوکاټ په اړه وويل چې د دې ډلې امارت د افغانستان خلکو منلي نه و، بلکې په زور يې تحميل شوی و او د ساطلي هېڅ وینا سوله بايد د جمهوريت په چوکاټ کې وي نه د امارت. له «تي ار تي» ټلويزيون سره په يوه مرکه کې ولسمشر محمداشرف غني په دوو پړاوونو کې د سولې پر هوکړه ټينګار وکړ هغه ووېل هيله‌مند دی چې ابتدايي توافق له انتخاباتو مخکې د سپټمبر تر لومړۍ نېټې پورې وشي ورپسې به د نوموړي په وينا جامع هوکړه کېږي چې د افغان حکومت او طالبانو ترمنځ د مذاکراتو په نتيجه کې به ترلاسه کېږي او ورپسې به عملي کېږي. د ولسمشر محمداشرف غني په وينا هر ډول سوله چې کېږي بايد د افغانستان خلک يې د ملي شورا، لويې جرګې او يا نورو بنسټونو له لارې تاييد کړي. په همدې اوونۍ کې په کابل کې د امريکا سفير جان بس له ازادۍ راډيو سره په مرکه کې وېلي وو، په افغانستان کې د جګړې ختمول د دوی لومړيتوب دی، خو زياته يې کړه، دوی په عين حال کې د ولسمشرۍ د انتخاباتو چمتووالي لپاره د انتخاباتو له خپلواک کميسيون سره مرستې ته هم دوام ورکوي. د جان بس په وينا ممکنه ده چې دواړه پروسې خوا په خوا مخ ته بوتلل شي. د ترکيې له «تي ار تي» ټلويزيون سره په يوه مرکه کې ولسمشر محمداشرف غني د پاکستان په اړه وويل، هغه هېواد ته په خپل وروستي سفر کې چې له پاکستاني چارواکو سره د مخامخ خبرو پر مهال د افغانستان په اړه د هغوی په ليد لوري کې د بدلون نيت درک کړی. ولسمشر غني وويل، د پاکستان په دولت کې په لوړه کچه د ليدلوري بدلون پدې معنی ... چې هغه په منطقي کچه هم د افغانستان په اړه ليدلوري بدل شوی. د نوموړي په وينا لا هم پاکستان د افغانستان خلاف په مخامخ نااعلام شوې جګړه کې ښکيل دی.

جمهوررئيس غني د شهيد بريد جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت جمهوررئيس محمد اشرف غني پرون له ته به د مسوولينو له لوړي پر وخت خپل حقونه او خدمات رسول کېږي او د شهيد

عرمې محکې د يو ا مراسمو په ترڅ کې د شهيد بريد جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي جنازې ته، چې په تروريستي بريد کې شهيد شو، درناوی وکړ. جمهوررئيس غني په شهيد محمد داوودخان روغتون کې د شهيد بريد جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي اروا ته د دعا پرمهال وويل: نن د هېواد هغه رښتيني او خدمتګار بچي ځلورو ته سپارو، چې خپل ځان يې د هېواد دفاع او د نظام ساتنې ته وقف کړی و، خو ذليل دښمن په شهادت ورساوه. جمهوررئيس ووېل: د شهيد احمدزي د شهادت نه امله د ده درنې او غمځپې کورنۍ ته چې خپل ټول ژوند يې هم د هېواد د خدمت په لاره کې قرباني کوي او همدارنګه امنيتي او دفاعي ځواکونو او د افغانستان خلکو ته تسليت وايم. جمهوررئيس څرګنده کړه، زموږ ژمنه داده چې د شهيد احمدزي کورنۍ او اولادونو احمدزي اولادونه به د خپل شهيد پلار د متانت، زړورتيا او اعتماد هغه ځای چې ټل خالي دی، په وياړ سره ډک کړي. ورپسې د شهيد بريد جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي د کورنۍ په استازيتوب د هغه ورور او د کوچيانو چارو د انسجام عمومي رئيس استاد حبيب الرحمن د جمهوررئيس او ټولو له ګډون څخه په مننې ووېل: موږ له هيڅ سره کومه شخصي ستونزه نه لرو او خپله قرباني مو چې ورکړې دا د نظام د بقا او د وطن د سرلوړۍ لپاره دي او زموږ د وطنپالني ازادۍ په همدې پاوړې وي. وروسته جمهوررئيس غني تر نظامي لوپ پورې د شهيد بريد جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي د جنازې د لېږد په مراسمو کې چې ... د هېواد په درې رنګه بيرغ پوښلې وه او د لښکرو قطعې منسوبينو په خپلو اوږو لېږدوله، ملتيا وکړه

په هر صورت له مؤقت حکومت ...

جوړېدو ا حال دا چې د ولسمشر غني په حسره په افغانستان کې ثبات يوازې د ولسواکو حکومتونو په پياوړتيا او ښتلتيا سره منځته راتلی شي. ولسمشر زياته کړې که افغانستان د خلکو په رايه منتخب نظام ونه لري نو هېواد کې ثبات نه شي راتلی دا په داسې حال کې ده چې د سولې د خبرو په لومړيو پړاوونو د ولسمشر غني د ملي امنيت شورا سلاکار حمد الله محب هم د زلمي خليلزاد د مذاکراتو له طرز څخه اندېښنه څرګنده کړې وه او زياته کړې يې وه، نوموړی د سولې مذاکرات داسې مخته وړي چې ترې معلومېږي دی د يوې معاملې په لټه کې دی بلکوا په دې، وروستيو کې داسې ګنګوسې دي چې د حنيف اتمر د ټاکتيکي ټيم غړي عمر زاخېلوال او د بهرنيو چارو وزارت پخوانی سياسي مرستيال د مؤقت حکومت د جوړېدو لپاره هڅې کوي او حامد کرزي د دغې خبرې ملاتړی بکاري. د ارګ يوې سرچينې ويلي، کله چې مايک پومپيو افغانستان ته په ناڅاپي سفر راغی، نو له مشرانو سره يې په غونډه کې حامد کرزي دا خبره وړانده که چېرې مؤقت حکومت جوړ شي

طالبانو په وردګو کې د سويډن کميټې ...

په اعلاميه کې ويلي، په دغه ولايت کې يې ۷۷ مرکزونه لرل خو په شپږو ولسواليو کې د طالبانو دګواښ له کبله خپل ۴۲ مرکزونه تړي. له دغو روغتيايي مرکزونو نه د ورځې ۵۷ زره کسان د ښځو او ماشومانو په شمول د درملنې خدمتونه ترلاسه کوي. په افغانستان کې د سويډن کميټې مشره سونې ماشن وايي: د روغتيايي خدمتونو بندول په ښکاره له بشري حقونو څخه د طالبانو د سرغړونې په معنا دي. طالبانو لا په دې تړاو سپيناوی نه دی کړی، خو دغې ډلې تر دې وړاندې هم د هېواد په ګڼو سيمو کې روغتيايي مرکزونه تړلي او يا يې يا د عملياتو يا د فشارونو په نتيجه کې د يا فعاليت اجازه ورکړې ده

((د افغانستان له ځنګلونو داعش ډله ...

دا د پاکستان مشنې نن، چې د افغانستان د ورانولو او بربادۍ لپاره د داعش او ترهګر او يا سوکالي مختنوی کوي، ولسمشر غني هم يوه ترکي تلويزيون ته په مرکه کې ويلي، چې پاکستان هم د طالب په جګه کې راځي او د ځنګلونو د قاچاق نور ځنګ د افغانستان د ... له هم له افغانستان سره په مخامخ نااعلام شوي جګړه بوخت دي

بهرني لنډ خبرونه

پر ترکیه د اف ۳۵ ډوله الوتکو د پلور معامله

د امريکا ولسمشر ټرمپ په‌دې اړه چې امريکا نه‌شي کولای پر ترکيې د «F-35» جټ جنګي الوتکې وپلورې، ځکه ترکيې د روسي د هوايي مدافعې ((ایس ۴۰۰)) توغنديو د پېرلو پرېکړه کړې، خواشيني څرګنده کړې ده. ټرمپ دغه څرګندونې ويمه ورځ د کابينې له غونډې مخکې وکړې، خو نوموړي د هغو بنديزونو په اړه چې په‌دې خاطر يې پر انقرې د لګولو ګواښ کړی، څه ونه ويل. ټرمپ ووېل ۱۵ عادلانه نه‌ده، چې امريکا پر ترکيې د سلو الوتکو د پلورلو معامله لغوه کړي او پخوانی ولسمشر باراک اوباما يې ګرم وباله

اورزولا فن درلاين د اروپايي کميسيون مشره شوه

اروپايي پارلمان د جرمني پخوانۍ دفاع وزيره اورزولا فن درلاين د اروپايي کميسيون د راتلونکي مشرې په توګه تاييد کړه. نوموړې لومړنۍ ښځينه مشره ده، چې د اروپايي ټولنې پر دې مهمه څوکۍ ټاکل کېږي. ويمه ورځ د ۷۵۱ کسيز اروپايي پارلمان غړيو د جرمني دې محافظه‌کاره سياستوالې ته د اروپايي کميسيون د مشرتابه لپاره ۳۸۳ مثبتې رايې ورکړې. ۳۲۷ رای يې مخالفې وې او ۲۲ رايې هم ممتنع وې چې په‌دې توګه نوموړې د پام وړ مخالفت سربېره پر دې څوکۍ تاييد شوه.

ايران: د تېلو له بهرنۍ کښتۍ سره يې مرسته کړې

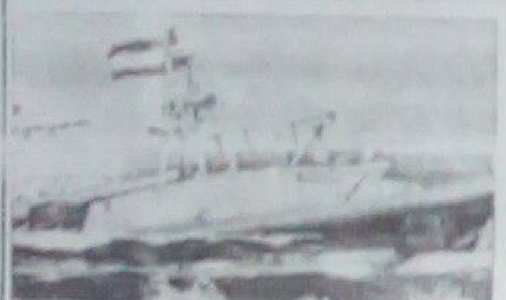

ايران وايي د تېلو له بهرنۍ کښتۍ سره يې په هرمز تنګي کې مرسته کړې. خو امريکا اندېښنه ښودلې، چې ايران دغه کښتۍ نيولې ده. د ايران د بهرنيو چارو د وزارت وياند عباس موسوي ويلي هېواد يې بهرنۍ کښتۍ چې ماشين يې کار پرېښی و، بندر ته ليږدولې، خو امريکا ويلي دغې کښتۍ نه خپل مالکيت سره په هغې چې مخابره يې بنده شوه، تماس نه دی اماراتو کې د جولای له ۱۴ مې وروسته نه دی نيولی.

د ټرمپ د څرګندونو په اړه د استازيو پرېکړه‌ليک

د امريکا د استازو جرګې هغه پرېکړه‌ليک تصويب کړ، چې د ولسمشر ټرمپ وروستۍ څرګندونې چې هغه تبعيضي بلل شوې، غندي. د دې جرګې ډيموکراټو او څلورو جمهوري غوښتونکو غړو نه ۲۳۵ ډموکرات غړو سره يوځای د دغه پرېکړه‌ليک ملاتړ وکړ. د پرېکړه‌ليک متن په سختو ټکو د ټرمپ د نوي پالي څرګندونې، چې د نويو امريکايانو او د بېلو رنګونو خلکو پر ضد کړکه او اندېښنې زياتوي او هغه قانوني کوي، غندي. دغه لائحه وروسته له هغې راپورته شوه، چې ټرمپ په يو لړ ټويټونو کې د کانګرس څلورو ډموکراتو ښځينه غړو ته وويل: بېرته دې خپلو هېوادونو ته لاړې شي.

ترکيه له روسيې سره په ګډه نوي توغندي جوړوي

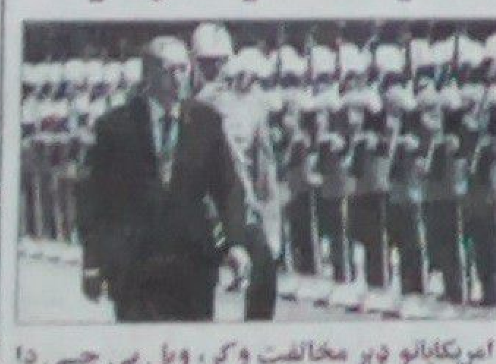

د ترکيې ولسمشر رجب طيب اردوغان له روسيې نه د ايس ۴۰۰ توغنديز سيستم له ورسېدو وروسته خبر ورکړی چې دا هېواد له مسکو سره په ګډه د نويو توغنديو په جوړولو کار پيلوي اردوغان دا خبرې انقرې ته د روسي ايس ۴۰۰ توغنديز سيستم د وروستي جوړې له ور رسېدو سره سمې کړې او زياته کړې يې ده، موږ دا توغندي د امريکا له شديد مخالفت سره سره اخيستي دي امريکايانو د پر مخالفت وکړ، ويل يې چې دا نه شي اخيستلی، بيا يې ويل، چې نه شي يې هېواد ته رسولی.

دوه ميلياردہ انسانان له خوندي خوړو بې برخې دي

ملګرو ملتونو په نوي ارقامو کې ويلي په ټوله نړۍ کې ۲ ميلیارده انسانان له خوندي خوړو محروم دي، چې زياتره يې په شمالي امريکا او اروپا کې هم شته. راپور وايي دا مهال د نړۍ د خلورمې برخې نفوس يوه برخه له خوندي خوړو بې برخې ده، آن په شمالي امريکا او اروپا کې هم ۸ سلنه خلک په دغې ستونزه اخته دي ملګرو ملتونو له حکومتونو غوښتي، چې د زياتو خوړو د پيدا کولو پر ځای د خوندي خوړو د پيدا کولو په تړاو تمرکز وکړي

له بهرنيو نابعو څخه

Farid Ahmad Farhang, Head of Govt. Dailies

Editor -in-chief: Ahmad Zaimai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۲۰۲۳۰۰۲۳۷ _ ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳

چاپځای د آزادۍ مطبعه

www.dailies.gov.af د ورځپاڼو وېب سایټ

ګټګ ډله
- شاولي قرار
- سيدیوسف شريفي
- رفيع الله رووفي
- محمد يونس مبارز
- مير مسجدي عزيزي
- حبيب الرحمن ابراهيمي
- عصمت الله امين زي

د دولتي ورځپاڼو رييس فريد احمد فرهنګ ۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰

مسؤول مدير احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

مسوول سکرتر شيرمحمد نظري ۰۷۸۸۵۰۳۳۷۱

ډيزاين احمدشاه سخي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښناليک: hewad1948@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library